

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. školskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Veselo in srečno novo leto želimo vsem cenjenim sotrudnikom, naročnikom, bralcem in somišljenikom! Ostanite nam zvesti tudi v novem letu ter nam pridobite novih naročnikov in prijateljev.

Uredništvo in upravništvo.

Slovenskemu ljudstvu!

Letošnje deželnozbornske volitve so pokazale, da se nahaja ogromna večina spodnještajerskega slovenskega ljudstva v taboru Slovenske kmečke zveze. Tri stranke, liberalna, socialdemokratska in nemškutarška so se borile proti njej, toda zaman. Slovensko ljudstvo je izpoznalo, da so njegove koristi najbolj varovane v rokah stranke, ki je na svoj program zapisala uresničenje krščanske, kmečke in narodne misli. Liberalizem, socialdemokratizem in nemškutarizem so dobili jasen odgovor, da slovensko ljudstvo ne mara za nje.

Toda političen slepec bi bil, kdor bi mislil, da se odklonjene stranke ne bodo več potegovale za naklonjenost našega ljudstva. Po shodih, po društvih in osobito po časopisih še bodo nadalje skušale pridobivati si pristašev. Osobito po časopisih, smo rekli. Liberalna stranka žrtvuje velikanske svote, da izdaja tednik in dnevnik, v katerih hoče vcepiti ljudstvu svoja načela in svoja naziranja. Socialna demokracija nalaga svojim pristašem poseben davek, s kojim plačuje svoje časnikarstvo. In o nemškutar-kem tedniku je znano, da se vsako leto pobirajo med nemškutarškimi in nemškimi obrtniki ter trgovci denarni doneski, s kojimi se poravnajo primankljaji pri listu.

Naše časopisje nima v svojem ozadju bogatih odvetnikov, trgovcev in obrtnikov, ki bi zalagali naše časopisje z denarjem. Mi smo navezani na ljubezen našega ljudstva. Čim več naročnikov smo imeli, tem bolj smo lahko razširjevali in povečevali svoje liste. In svobodno smemo reči, da je naše časopisje v kljub temu, da je navezано samo na

naročnike, najbolj popolno in zraven najcenejše. Naš list se je zdatno povečal, a cena mu je ostala ista, namreč 4 K na leto. Zraven smo listu poskrbeli tudi za gospodarsko prilogo „Gospodarske Novice“, ki so se v kratkem času svojega obstanka zelo priljubile kmečkim čitateljem in postale našim kmetovalcem zanesljiv kazipot v vseh različnih vprašanjih gospodarskega življenja.

„Slovenski Gospodar“ z „Gospodarskimi Novicami“ vred je postal najodličnejše in najbolj razširjeno glasilo katoliškega, slovenskega kmečkega ljudstva na Spodnjem Štajerju. Kdorkoli je prijatelj tega ljudstva in kdorkoli je med slovenskim ljudstvom istega naziranja v verskih, narodnih in gospodarskih stvareh, ta bo gotovo skrbel, da bo „Slovenski Gospodar“ tudi v bodoče ostal isto tako močan glede števila svojih naročnikov in popolen glede svoje vsebine. Zato pa vabimo vse dobromisleče slovensko ljudstvo, da stopi z novim letom v krog naših naročnikov in sodelovalcev.

Nasprotniki agitirajo z veliko silo za svoje časopisje, žrtvujejo radi zanj svoje gnotae in duševne moči. Isto storimo tudi mi! Samo stranka, ki ima zelo razširjeno in z dopisi bogato založeno časopisje, je v istini tudi močna. Brezbrižnost za časopisje bi se prej ali slej hudo kazovalo na naši sedaj tako krepki stranki sami. Sedaj je najboljša priložnost za agitacijo, ne zamudimo te priložnosti.

„Slovenski Gospodar“ z „Gospodarskimi Novicami“ vred stane za celo leto 4 K, za tri četrt leta 3 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K.

Deželni zbor.

Dne 28. dec. se je sešel zopet deželni zbor, ki bo zboroval tudi skozi celi mesec januar in še morda nekoliko časa v mesecu februarju. Ko so prišli deželni poslanci v zbornico, našli so na svojih mizah predloge za začasni proračun do 1. julija in pa predlog, naj se zviša na pivo deželni davek od 2 K na 4 K.

Predlog, naj se zviša davek na pivo, je deželne poslance zelo razburil. Sedanja večina v deželnem zboru sestavljajo nemško-nacionalni zastopniki mest in trgov ter veleposestniki. A ravno poslancem mest in trgov je davek zelo neljub, ker zastopajo sloje, ki

pijejo največ piva. Vsled tega se ti poslanci branijo novega davka na pivo in bi, raje videli, da se zvišajo doklade na direktne davke in da se ob svojem času vpelje tudi davek na vino. Kakor se sliši, bi bili mestni poslanci zadovoljni, ako se zvišajo doklade na direktne davke za 12 odstotkov. Ali se sprejme davek na pivo ali ne, se odloči v četrtkovi seji dne 30. dec.

V teku razprave o točkah dnevnega reda so posegli tudi naši poslanci Slovenske kmečke zveze večkrat v razpravo.

Poslanec Pišek je poročal o sklepu finančnega in kulturnega odseka, ki priporoča podporo posestnikom, ki so trpeli vsled suše. Predlog je stavil svoječasno Roškar in tovariši.

Poslanec Roškar se je oglasil pri tej razpravi k besedi ter poudarjal rastočo potrebo krme za bližnjo bodočnost in tudi potrebo semen za prenovljenje po ogreih in drugih škodljivcih opustošenih travnikov. Grajal je sklep finančnega in deželno-kulturnega odseka, ker se ni izrazil izrekel o za to potrebni svoti. Omenil je tudi, da je od c. kr. vlade za podporo določena svota mnogo premajhna, akoravno se je gospod finančni minister izrazil proti njemu, da ako se izkaže za podpore večja potreba, se bode potrebna svota našla, za kar bo množina vloženih prošenj merodajna.

Poslanec dr. Verstovšek je poročal o neki zasebni zadevi podkovskega učiteljskega osebja v imenu finančnega odseka.

Pri razpravi o železnici Feßbach—Gleichenberg—Radgona se je v imenu slovenskih tovarišev oglasil k besedi dr. Jankovič ter izjavil, da bodo glasovali za resolucijo, ki priporoča omenjeno železnico, obenem pa tudi za resolucijo, ki se je predložila tekom razprave, da se zgradi železnica Sv. Lenart—Ptuj—Rogatec—Brežice. Opisal je, kako zelo so zamerjeni glede prometnih sredstev kraji ob Sotli, čeprav so gospodarsko zelo bogati. Obe resoluciji sta se sprejeli, čeprav so se železnici po slovenskih deželah upirali posebno Nemci. Znana nemška ljubezen za Slovence!

V tej seji so poslanci Roškar in tovariši vložili predlog, s katerim se zahteva sklep zbornice, da naj deželni odbor z vsemi, njemu mogočimi sredstvi deluje na to, da c. kr. vlada ne stori ničesar, kar bi obtežilo vinorejce; nameravani davek na vino naj opusti, ker so pridelovalci vina že itak v dovolj otežkočenem položaju.

PODLISTEK.

Trma, oj nesrečna trma!

Spisal Gorički.

Koliko zla! Koliko nepotrebnega joka je že povzročila ta napaka: nadloga človeški družbi! Vse lepo vzajemno življenje v hiši uniči, bodisi da oče ali mati ali katerikoli ud družine boleha na tej bolezni. Blaženi mir, največji blagoslov vsake hiše izgine kakor sneg spomladi, ko posije bolj gorko sonce, če se le od daleč prikaže njegova smrtna sovražnica: nesrečna trma. Na njegovo mesto stopi kreg, ostudna kletva, da mnogokrat celo pretep, in sploh vse zlo, ki more zadeti mirno družino. Kakor kuga preide na vso družino, če se je enkrat prijavila. Kaj! Trma sama ni kriva, ampak človek, ki jo ima! Trma je nedolžna lastnost, prav tako, kakor vsaka čednost, ali dotičnik ni vreden, da se imenuje človek!

Kako pogubonosna bolezen je trma v človeški družbi, pokaže naj sledeči vzgled!

Ni še dolgo tega, kar je gospodaril na „Strmini“, prijaznem hribu, premožen kmet, Miha, po imenu. Redil je lahko jarem volov, nekaj krav in telic, in pridelal je vsako leto na posestvu za domačo potrebo in še nekaj za prodajo. Pri gospodarstvu mu je pridno pomagala žena Liza, zvesta družica svoje mu možu v vseh težavah kmečkega stanu.

Mož je bil v najboljših letih, delaven in varčen gospodar. Pridna žena, lepo posestvo in troje zdravih otrok, kaj je hotel še več! Zadovoljen je bil Miha; edino, kar bi nam lahko zatemnilo dobro mnenje o njem, bi bilo, da je bil mož nekoliko trmast, recimo muhast.

Lepo se je živelo na Strmini, vsega so imeli obilo. Mirno je potekalo leto za letom v sreči in zadovoljnosti. Otroci, vsi krepki sinovi, so že toliko dorasli, da so lahko pomagali starišem na polju. Vesele je gledati družino pri delu, pri obedu, ali kjer si bodi. Oče močan in krepak, prijaznega obraza, zraven še vedno lepe žene, okoli pa zdravi, veseli sinovi, prava opora starišem.

Tako bi potekalo življenje naših znancev brez posebnih dogodkov, kakor so živeli že njihovi dedje in pradedje, veselo in mirno. Tu si zmisli Miha, da bo skopal pred hišo studenec. Nekako ponosno odvrne, ko mu žena brani: „Imamo še toliko pod palec, da nam ne bo treba hoditi četrt ure daleč pod hrib po vode!“

Ne rečem, da bi ne bilo pametno, kaj takega storiti ondi, kjer nimamo dovolj dobre studenčnice, naj si bo tudi nekoliko na hribu. Na Strmini so imeli, kakor rečeno, četrt ure od hiše obilo izvrstne vode za dom, za živino pa doma prostrano mlako, sicer deževnice, a dosti čiste in dobre za porabo.

Na hribu, kakor je Strmina, kopati studenec, to se pravi: staviti v loterijo. Sa zgodi sicer tu i tam, da visoko v hribih ni daleč do vode, ali redko. Miha si ni dal nič dopovedati, hotel je imeti studenec pred pragom. Nič ni pomagalo, da je jokala žena, prigovarjali sinovi in obljubljali, da nanosijo, če treba, polne sode vode.

Ko vidi žena, da je vse zastoj, začne prositi in rotiti moža, naj se usmili vsaj otrok, ki se bodo, brez vsega pognani po svetu, z žalostjo spominjali svojih brezpametnih starišev. Spočetka je Miha kakor gluhi in nem, ne reče „ne bev ne mev“ na prošnje in solze uboge žene. Ali sčasoma se naveliča ved-

nega prigovarjanja, začne preklinjati, nihče mu ne sme blizu; da bi bilo konec prepira, reče jezno proti ženi: „Tu sem jaz gospodar! Tako bo, kakor jaz hočem! Studenec bo tu pred hišo, naj reče kdo, kar hoče!“

Liza je že naprej čutila vso nesrečo, ki jo bo nakopal hiši nesrečni studenec. Kakor senca lazi okrog žalostna, z objokanimi očmi, in ne ve, kako bi odvrnila moža od nespametne nakane.

„Miha!“ prosi ga nekoč vsa solzna, „boži pameten! Kaj nam je tega treba! Lepo posestvo imaš, brez dolgov, veseli ga bodo enkrat najini otroci. In zdaj se pojdeš zadolžit, ali pa prodaš njivo za njivo, in vse to za stvar, brez katere lahko izhajamo. Beda pride v hišo, revščina bo trla otroke! Miha, ako me še kaj ljubiš, ako ljubiš svojo kri, svoje otroke, pusti nesrečno misel!“ Tu zaihti Liza na vso moč, tako pretresljivo, da bi se omečil kamen, in se vrže pred moža na kolena.

Miha je imel dobro srce, iskreno je ljubil Lizo, skoro se je kesal, da jo je tako razžalostil. Toliko, da ni objel žene, da bi ji s tem zatrdil, kako jo ima rad. Toda trma je zmagala, nemo se obrne in odide po opravkih.

Pričeli so s kopanjem; urno je šlo delo izpod rok; vedno globlje so prodirali v zemljo. Velik kup kamenja so že navozili, da bo pri rokah, ko pridejo do vode. Že si mane Miha veselja roke, da se vsak čas uresniči njegova želja, čejudi hode zneslo delo precejšnjo svoto, le mojstrovno lice je bilo temno. Prav nobenega sledu ni kazalo, da se kmalu pokaže uspeh trudapolnega čela.

Nekega dne razloži mojster gospodarju, da je

V finančnem odseku je izjavil dr. Korošec, da Slovenci ne bodo glasovali za začasni proračun ter ta sklep Slovenskega kluba primerno utemeljil.

Cesarski namestnik je raznalil, da je ministrstvo za notranje zadeve dovolilo 230.000 kron za one, ki so bili tekom tega leta po toči oškodovani.

Državni zbor.

V poljedelskem odseku se je dne 21. t. m. vršila razprava o zakonu za povzdigo živinoreje in razprodajo taiste. Ta nujno potrebni zakon za živinoreje bi nas navdajal z zaupanjem na boljšo bodočnost, ker se je dobilo 6.050.000 kron na leto skozi devet let za zgoraj označen namen, ko bi ne bil v ravno tisti uri v ljudsko-gospodarskem odseku s precejšnjo večino sklenjen pooblastilni zakon, s katerim bo vlada z balkanskimi državami uveljavila trgovinske pogodbe in s tem dovolila uvoz mesa od 70.000 goved in 250.000 svinj na leto. Zvest si silne škode, katero bo povzročil uvoz tujega mesa, je poslanec Roškar z vso odločnostjo ugovarjal v poljedelskem odseku v navzočnosti vlade. Poudarjal je, da ako padejo cene za našo živino pod produktivne stroške, se uniči zadnji vir dohodka našemu ljudstvu in bode taisto s tem izročeno neizogibni bedi. Za stalno ni nikdo v stanu proizvajati pod pridelovalnimi stroški ničesar, tudi posestnik ne, zato zna priti čas, ko bodo mestni prebivalci uživali tuje meso dražje, kakor sedaj domače. Ker tudi druge gospodarske panoge, kakor sadjarstvo in vinoreja vsled nizkih cen teh pridelkov že delj časa ne pokrivajo niti pridelovalnih stroškov in naraščajočim potrebam zadostnih dohodkov od nikoder ni, je stanje poljedelskega ljudstva že sedaj obupno. Apeliral je konečno na vlado, naj si bo če vendar svesta tudi teh dolžnosti, katere ima do ogromnega števila deželnega prebivalstva. — Dne 22. t. m. je imel državni zbor zadnjo sejo pred prazniki. Po kratki razpravi je zbornica z 246 glasovi proti 202 v drugem in tretjem branju sprejela začasni proračun do konca junija 1910. Proti so glasovali člani Slovenske Jedinote, ki so bili navzoči, socialni demokratje in Rusini. Najdalje je sprejela zbornica trg. pooblastilni zakon in špiritov kontingent. Glede odpisa davka vsled ujm je zbornica sprejela resolucijo davčnega odseka, ki se glasi: Vladi se naroči, da zbornici čim prej predloži načrt zakona, s katerim se izpremeni zakon z dne 19. julija 1902 o odpisu zemljiškega davka vsled ujm. Davki naj se odpišejo tudi vsled pozebe, mraza, črva, peronospora, paleža itd. Odpis davka naj se izvrši, ako je najmanj četrtina pridelkov na parceli do 2 ha uničena, na večjih parcelah pa uničen pridelok najmanj pol hektara. — Zbornica reši še predlog raznih strank, naj se pomnoži število podpredsednikov od 5 na 7, da dobe tudi Rusini in Italijani v zvezi z Rumuni po enega podpredsednika. Zbornični predsednik Pattai je izjavil, da bo dal na čevni red prve prihodnje seje volitev dveh novih podpredsednikov. Končno je zbornica še razpravljala o nujnih predlogih glde ujm. Govoril je tudi poslanec dr. Korošec, ki je opozarjal zbornico na nesrečo, ki je zadela poleti ormoški, ljutomerski in mariborski okraj. Opozarjal je tudi na bedo vsled ljevalne suše na Spodnjem Štajerskem. Prosil je, naj se na to ozira. Predlogi s tozadevnimi resolucijami so bili sprejeti. Zaključno besedo je imel predsednik Pattai, ki je voščil vsem poslancem vesele božične praznike in naznanil, da se bo prihodnja seja naznanila pismeno. Nato je bila seja zaključena.

Politični ogled.

— Goriški deželni zbor je dne 27. t. m. sprejel začasni proračun. Za tem je prišlo na vrsto overovljenje volitev. Ko je prišla na vrsto odobritev poslancev slovenskega veleposestva, je vstal poslanec dr. Gregorčič in dokazal, da je imela večino pri volitvah njegova stranka. Večina zbornice je nato razvelja-

prišel do zelo trde rude in da se ne nadja, da je bo tako brž konec.

„Nič ne šte, le naprej! Toliko sem že porinil tu notri, zdaj pa naj pustim?“ odtvorne Miha.

Liza, ki je imela ne daleč nekaj opraviti, brž sluti, kaj se godi, prične mu zopet prigovarjati, naj le pusti delo, da se bo vse pozabilo, če se le spame-tuje.

„Tiho, klepetulja! Studenec hočem imeti, če prikopljemo tudi v Ameriko!“

Pri tem pa je bila še druga zapreka. Mojster noče prej pričeti z delom, da se mu obljubi podvoje-na plača, dokler bo tako trda ruda. In šlo je vedno dalje, dan za dnevom, Miha niti slutil ni, da so že tako daleč, da je mojster že toliko zaslužil.

Po silnem trudu in po dolgem času je bilo delo gotovo. Ko je zagledal Miha pred sabo račun, bi prišel malone ob pamet. Nesrečno podjetje je požrlo ves gotov denar in polovico posestva. In kakšno korist so imeli na Strmini od tega? Pot mu je lil curkoma po obrazu, predno je privlekel Miha prvo vedro vo-de iz novega vodnjaka. Raje so hodili, kakor poprej, četrt ure daleč po vodo, ki je bila tudi mnogo boljša.

Minulo je nekaj let po teh dogodkih. V kuhinji na Strmini pripravlja večerjo ženica, zgrbančenega obraza, ni več v njej spoznati nekdanje Lize. Globo-

vila volitve slovenskega veleposestva (3 mandate), Liberalna poslanca dr. Gregorin in Gabršček sta izjavi-la, da odložita mandata.

— Ogrsko. Tajni svetnik Lukač je dne 23. t. m. pismeno naznanil zastopnikom časopisov: Njih Veličanstvo je blagovolilo določiti me ministrskim pred-sednikom in pooblastiti me, čta stopim s političnimi strankami v pogajanja glde sestave novega ministr-stva.

— Grško. Kralj Jurij resno namerava, odpo-vedati se prestolu. Položaj je pa tudi skrajno napet. Atenam se bliža angleška eskadra. Sodijo, da se po-da kralj na angleško ladjo, ko se odpove prestolu. Vojaška zveza proglašča, da se pridruži armada in zveza revolucionarjem.

Mala politična naznanila.

Dne 24. decembra: Na Ruskem so odkrili zelo obširno zaroto proti ruskem carju. Zaprti so že kakih 100 članov zarotniške zveze v Moskvi in Kije-vu, med njimi nadzornika politične tajne policije, dva profesorja in enega častnika. — Rumunskega ministr-skega predsednika je te dni napadel nek delavec. Mi-nistrski predsednik je zelo nevarno ranjen. — Na Gr-skem je položaj silno napet. Boje se, da izbruhne v-staja.

Dne 25. decembra: V Berlinu zborujejo danes odposlanci čeških društev v Nemčiji. Zborova-nja se udeleži tudi češki narodni svet in češko social-no-demokratsko tajništvo. — Dne 1. januarja se pri-čne v Avstro-Ogrski glde na skupne zadeve brez-pravno stanje. Ogrski državni zbor ni volil delegacij in ni dovolil za skupne zadeve niti začasnega pro-računa. — Za Dalmacijo svoj čas napravljen pro-gram glde na izboljšanje gospodarskih razmer, se razširi. Minister Weiskirchner je pri ministrskem predsedniku Bienertlu izposloval sestavo mešane ko-misije, ki se posvetuje o potrebnih gospodarskih iz-boljšanjih Dalmacije.

Dne 26. decembra: V Črtak je zasedel belgijski prestol novi belgijski kralj Albert. — Ja-ponecem se na Koreji ne godi dobro. Korejci so groz-no razburjeni, ker si hočejo Japonci njihovo deželo osvojiti. — V Petrogradu se je polastil prebivalstva grozen strah. Izvedelo se je namreč, da je odposlalo vojno ministrstvo iz Irkutskega Mandžurijo 50.000 vojakov. Petrograd je pod vtisom nove vojske med Rusijo in Japonsko. — V Lizboni na Portugalskem so trije zaprti politični zločinci že priznali, da so povzročili umor rajnega portugalskega kralja Karlosa in njegovega najstarejšega sina.

Dne 27. decembra: Ministrski predsednik Bienertl je bil danes pri cesarju v daljšem posveto-vanju. — Rumunska poslanska zbornica je pretekli teden sprejela trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko z 265 proti 8 glasovi. — Vojno ministrstvo je izdalo od-redbo, po kateri dobi vsaka kavalerijska eskadrona po dve strojni puški. — Izšla je nova odredba, s ka-tero se omejuje svoječasna odredba uvažanja in izva-žanja iz Srbije. V naredbi so navedeni proizvodi, ki se jih zamore izvažati in uvažati. Med temi je izklju-čena živina.

Dne 28. decembra: Danes in jutri se vr-šita seji gosposke zbornice, ki reši začasni prora-čun in izvrši daljšo politično razpravo. Gosposka zbornica sklepa državnega zbora glde zapiranja tr-govin ni potrdila. — Ogrski državni zbor se je na predlog ministrskega predsednika Wekerla odgodil na nedoločen čas. — Turška vlada namerava v kratkem ustanoviti posebno ministrstvo za trgovino. Za trgo-vinskega ministra je določen židovski poslanec Ema-nuel Karaso, odvetnik v Solunu.

Zahtevajte v gostilnah katoliško, na-rodne liste: Slov. Gospodar, Straža, Naš Dom, Slovenec!

ko vdrte oči, sivi lasje, sključena postava, vse kaže, da je morala mnogo pretrpeti. Postavi večerjo na mizo in čaka svojih treh sinov, ki morajo vsak čas pri-ti. Začujejo se težki koraki...

„Dober večer, mati! Že dolgo čakate?“ ogovore ženico in sedejo za mizo.

„Bog daj! Ste težko delali? Očeta še ni!“ S slabim glasom govori Liza te besede, kašelj jo posili.

Zopet odmevajo koraki po veži, in v sobo stopi — vaški čuvaj.

„Pol ure od toč leži oče mrtev v cestnem jar-ku!“ naznani v polnem basu.

„Bog mi pomagaj! Še to!“ vzdihne Liza, solze ni več zmoglo njeno oko.

Postave za mizo, močne ko hrasti, se dvigajo, postavijo se pred mater, stegajo mišičaste roke in v enem glasu doni po sobi: „Mati! Na rokah Vas bo-mo nosili, ako želite!“

Miha namreč ni mogel onega udarca preboleti. Iskal je tolažbe v vinu, začel je pijančevati. Omenje-nega dne se ga je precej nalezal; potoma je obležal v cestnem jarku, ki je bil od zadnjega dežja še poln vode in — izdihnil.

Razne novice.

Duhovske vesti. Č. g. Anton Kociper, kaplan pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, je prestavljen kot pro-vizor k Spodnji sv. Kungoti. — Č. g. Franc Valenko, župnik na Polensaku pri Ptaju, ki ga je začetkom tega meseca zadela kap, je toliko okreval, da zopet opravlja župnijske posle.

Iz pošte. Poštni mojster Franc Permoser v Poljčanah je imenovan za višjega poštnega mojstra, poštni asistent Anton Paul v Celju je imenovan za poštnega oficijala, Ivan Verdnik je imenovan za poštnega oficijanta v Celju. Poštni oficijanta Leopold Košenina in Jakob Novak v Mariboru sta imenovana za nadoficijala.

Naslov šolskega svetnika je dobil profesor na mariborskem učiteljsku Ivan Koprivnik povodom v-stopa v pokoj.

Osebnosti. Gosp. dr. Terjav, do zdaj pri okr. glavarstvu v Ptaju, pride kot komisar k okr. glavarstvu v Brežicah.

Odlikovanje. Občinski odbor v St. Ilju v Slov. go-ricah je svoječasno soglasno imenoval pred. g. dekana jarenskega Jožefa Čizka častnim občanom zaradi mnogih zaslug, katere si je stekel za šentiljsko občno za časa bolezni domačega g. župnika, ko je poldrugo leto pastiroval in po-žrtvovalno skrbel za šentiljske župljane, da so imeli vedno redno službo božjo. Dne 23. decembra je posebna depu-tacija — g. župan Franc Thaler ter občinska odbornika gg. Freihaim in Baumann — izročila pred. g. dekano krasno izde ano diplomu častnega občanstva.

Tržaški škof dr. Nagl postane, kakor poro-čajo listi, pomožni škof dunajskega nadškofa kardi-nala Gruše, s pravico nasledstva. Sedanji dunajski pomožni škof in generalni vikar Marschall odstopi.

Revizor ljubljanske liberalne Zveze sloven-skih zadrug je postal doseđanji tajnik mariborske po-sojilnice Miško Reicher.

Za po toči poškodovane. Pri razpravi o poč-porah onim, ki so bili tekom leta po toči poškodova-ni, se je oglasil poslanec Kmečke zveze dr. Korošec ki besedi ter priporočal izdatne podpore. Kakor izve-mo, je za Štajersko določene podpore 230.000 kron.

Za sušo. Pretekli teden so se oglasili dr. Ko-rošec, Pišek in Roškar pri voditelju poljedelskega mi-nistrstva ter pri poljedelskem ministru zaradi podpore po suši. Finančni minister je dovolil samo 200.000 K, koje svoto je poslanec Roškar označil takoj za pre-majhno. Ker Plojev list „Sloga“ iz neznanim nam vz-rovkov to podpora hoče utajiti, pooblaščenim smo izjaviti, da je novica zanesljivo resnična in gotova stvar. To se razvidi sicer tudi iz poročil, ki jih prinašamo iz deželnega zbora.

Protli kmetu. Ker se je na Dunaju vsled od-ločnega nastopanja naših poslancev zasukalo tako, da bodo Jugoslovani vendar menda kmalu dobili svojega ministra, delal je dr. Susteršič, načelnik Vsesloven-ske ljudske stranke na to, da dobimo poljedelskega ministra. Za naš kmečki narod gotovo najbolj pomem-ljivo ministrstvo. Plojevci pa so bili za to, da dobimo ministra-krajana, ki bi delal za uradnike, in še za te baje samo z ozirom na Dalmacijo in Primorsko. To so kmečki poslanci! Če slovenskega kmeta ne bo, tu-di uradnikov ne boste več potrebovali.

Mnoge slovenske občine, slovenski krajni šol-ski sveti se poslužujejo, kakor se moram, za malodane dan na dan prepričati, se vedno samonemskih uradnih tiskovin. To je naravnost naroden škandal! Pritožujemo se, da nam „od zgoraj“ na nečuvane na-čine vsiljujejo nemščino, a edini naši zastopi, o kate-rih se pravi, da so v slovenskih rokah, dostikrat ni-so nič boljši. žalibog mnogokrat samo radi nezmož-nosti ali malomarnosti svojih tajnikov! In tega še ne-dovolj! S slovenskim denarjem se naročujejo take ti-skovine pri najhujših naših narodnih in verskih nas-protnikih. Iz teh tiskarn se izliva toliko gnojnice na-naše rodoljube, za ves narod naš, — a podpirajo se z našim denarjem! Zadnji čas je, da se v tem oziru korenito napravi red! Saj so nam na razpolago slo-venske, oziroma dvojezične tiskovine, in zato prav noben izgovor ne velja! Ravno obj. novem letu je pri-meren čas, da se te nezdrave razmere prenarade. Odločnost in samozavest na dan!

Protli prekupecem posestev. Znano je, da se tudi na Slovenskem dobe pijavke, ki nakupujejo po-sestva in jih potem parcellirajo, kar jim nese, kakor-znano, veliko dobička. To nakupovanje izvršujejo ne-kateri stalno, te jim je prava obrt. Zdi se nam po-trebno opozoriti na postopanje okrajnega glavarstva v St. Hipolitu na Nižjem Avstrijskem proti taki bo-gati kupčiji. Okrajno glavarstvo je namreč obsodilo nekega prekupeca kmečkih posestev na 6 tednov za-pora radi prekršenja obrtnega reda. Ugovor proti razsodbi je bil od c. kr. namestništva ovržen. Šele milostnim potom je bil zapor spremenjen v denarno kazen 500 kron. (To je vzgled, kako je nastopati proti takim pijavkam. Brezobzirno naznanite oblastem one, ki izvršujejo nakupovanje in prekupevanje kot kako obrt. Okrajno glavarstvo jih mora kaznovati radi pre-kršenja par. 132 a obrtnega reda. Take pijavke so največja nesreča za kmeta.

Našim dopisnikom. S to številko se poslovi-mo od naših cenjenih prijateljev za to leto; posebno se moramo zahvaliti našim dopisnikom, ki so nas sko-zi vse leto marljivo podpirali z novicami in dopisi. Hvala jim! Vendar bi si tu dovolili nekaj besed, kot

pojasnilo in vodilo dopisnikom. Mnogi naši dopisniki nam časi naredijo neljubje neprijetnosti z dolgimi dopisi. Urednik bi zelo rad sprejel dopis v list, toda s tem večasih zapre pot objavljenja mnogim drugim novicam in dopisom, ki bi bili naravnost potrebni objave. Mnogi gg. dopisniki pa tudi preveč poudarjajo osebnosti. Vsled tega je urednik primoran dopise krajsati, jih opiliti, strleče skale, za katere bi se lahko obesila kaka tožba, izruvati. Saj veste, v kakem položaju se nahajamo. Za kako malenkost smo lahko obojeni, katera bi drugod niti v poštev ne prišla. Mnogo dopisov je pa tudi, ki jih ne moremo vsled njih vsebine priobčiti. In nekateri gg. dopisniki nam to zamerijo, češ, pa ne bomo več pisali. Vsakdo lahko izprevidi težaven položaj urednika. Če sprejme, je nevarnost, da bo tožen, če ne sprejme, pa mu isti dopisnik noče več poročati. So celo gg. dopisniki, ki groze, da bodo list odpovedali, ako se njih stvar ne sprejme. Da se urednik in dopisniki iznebi-jo vseh neprijetnosti, zapišemo sledeče: Ko pišete dopis, mislite si vedno, da bi zraven vas tudi mnogo drugih rado objavilo svoje novice. Na Sp. Štajerju imamo čez 200 župnij in v vseh imamo mnogo naročnikov, pa tudi dopisnikov. Vsi ti dopisniki imajo pravico do objave novic iz svojih krajev, kar pa zelo otežkoči kak dolg dopis, ki zavzema prostora za mnogo drugih dopisov. Zato pišite vedno le kratko in jedrnat, s tem prihranite sebi mnogo časa, uredniku neljubih sitnosti in drugim dopisom prosto pot. Ogbajte pa se posebno v dopisih osebnosti in nikdar ne imenujte osebe, ampak označite le stvar samo. Poročajte novico takoj, ko se je zgodila, in ne šele čez več tednov, ko nima več istega pomena. Ako enkrat ne najdete v listu svojega dopisa, katerega je urednik mogoče skrajšal, odložil za prihodnjo številko, ali ga pa sploh odložil, boječ se kakih sodnih nasledkov, ne vzemite mu tega za zlo, ampak pridno naprej dopisujte. Da pišete dopise s črnilom in vedno le na eni strani papirja, to pa itak veste. Toliko smo hoteli ob vhodu v novo leto zapisati našim dopisnikom. V naši, da bodo gg. dopisniki naše nasvete upoštevali, želimo vsem dopisnikom, naročnikom in bralcem veselo, radostno novo leto 1910.

* **Nov list** pod imenom „Novi Čas“ bo pričel izhajati te dni v Gorici. Izdajalo ga bo Katoliško tiskovno društvo. List bo posebno posvečen vsestranski organizaciji slovenskega katoliškega ljudstva.

* **Odborova seja S. K. S. Z.** se vrši radi praznika prihodnji petek, dne 7. januarja v uredništvu „Slov. Gospodarja“ ob 5. uri popoldne.

* **Na deželni kmetijski šoli** v St. Jurju ob juž. železnici se začne redni pouk dne 3. prosinca pr. leta. Učenci, ki so bili že za 1. poklicani, naj se torej mesto 1. zgledajo 3. dopoldne pri šolskem ravnateljstvu. Sicer 10mesečni tečaj je letos radi zamud pri stavbi skrajšan v 8mes., ter bo trajal od početka prosinca pa do konca avg. Tem primerno so tudi stroški za pouk, hrano in stanovanje v zavodu nižjani od 280 kron na 224 kron. Od teh se plača prvi obrok, to je 112 kron naprej pred vstopom, drugi pa koncem meseca aprila. To velja za iste, ki vstopijo na lastne stroške, kakor tudi za iste, ki imajo kakršno si bodo ustanovo od okrajnih zastopov ali kake druge korporacije.

* **Domobranski novinci** bodo za spomladansko vezbanje poklicani 5. aprila 1910.

* **Vojaška taksa.** Po zakonu se morajo vsi vojaško-taksniki obvezanci vsako leto meseca januarja zglasiti pri občinskem uradu svojega bivališča. Zglasitev se more izvršiti ustmeno ali tudi pismeno. Za pismeno zglasitev se dobivajo pri občinskih predstojništvih posebno za to izdani obrazci brezplačno, katere je vposlati poštne prosto. Opustitev zglasenja se more kaznovati s kaznijo do 50 kron.

* **Zamenjano.** Na Stefanovo se je na poštnem večernem vlaku na progi med Veliko nedeljo in Pragerskem zamenjal kovček, v katerem je talar, dva brevija, latinske molitvene knjižice, dve britvi, srajca, žepni robec, nekaj živila in vina, naj se pošlje na naslov: Ernest Terstenjak, c. in kr. vojni kurat v Gradcu, Paradeisgasse II. 2, in naj naznani pošiljatelj svoje ime, da dobi svoj kovček nazaj, ki hrani med drugim žepno uro, Marijino svetnišče z modrim trakom, 1 stekleničico slivovke, žakeljček orehov, pištolco in rog s strelivom itd.

* **Županstva in časopisi.** Našišče sodišče je, kakor poročajo listi, razsodilo, da smejo županstva naročiti časopise na račun občine.

* **Cene tiskovin se povešajo.** Državna zveza avstrijskih tiskarjev naznanja potom okrožnic, da se vse tiskovine z novim letom povešajo v ceni za 5%, z ozirom na to, ker morajo s 1. januarjem 1910 povešati zopet plače nastavljenem.

* **Za obmojne Slovence** je daroval g. Matija Standeker iz Pivole v Hočah vsak letni dar 2 K žvili posnemovalci!

* **Za obmojne brate** je darovala g. Katarina Vegan v Gradcu 70 vin. Srčna hvala.

Mariborski okraj.

m Maribor. Napad na mariborski magistrat. V pondeljek popoldne je proti mestni hiši prišel neki 60 letni mož, ki je imel vse žepne napolnjene s kamenjem. Začel je s kamenjem obmetavati pisarno štev. 4, da so šipe kar frčale skupaj. Ker pa policaj tokrat ni bil odsoten, kakor v času, ko so pobijali Nemci Slovence, je bil mestni šipam nevarni starec hitro v var-

nem zavetju. Ko so si ga tam natančneje ogledali, so spoznali v njem v Mariboru rojenega in tje pristojnega Jožeta Gorup, ki je bil že petnajstkrat odlikovan z zaporom za razna junaštva. V zadnjem času je bil v Slovenski Bistrici in tam je imel smolo ter v 16. slučaju bil poslan v spremstvu svetle žake v rojstno občino Maribor. Da ne pride popolnoma iz vaje, je poskušil svojo srečo na mestnih šipah, kjer so ga pa, kakor gori poročamo, prijeli in shranili v prostori okroglega sodišča, kjer dobi za večletno zvesto službovanje primerno plačilo.

m **Lajtersberg.** Izobraževalno društvo priredi zopet prihodnjo nedeljo, dne 2. januarja predavanje v društveni sobi v Alwiesu ob pol deseti uri. Predaval bo g. deželni poslanec dr. Verstovšek o draginji. Priidite v obilnem številu!

m **Studenci** pri Mariboru. Vsem prijateljem in dobrotnikom ter slavnim društvom, ki so priredili takajšnjim otrokom tako lepo božičnico, se najtopleje zahvaljujejo stariši obdarovanih otrok. Srčna hvala!

m **Studenci** pri Mariboru. Zadnji petek je bil za naše otroke vesel dan. Narodna društva v Mariboru so priredila otrokom tukajšnjih slovenskih starišev božičnico, ki je bila od domačinov in pa od gostov v Mariboru mnogoštevilno obiskana. Vzporod je bil sicer priprost, ali zelo zanimiv. Otroci so nam v priprostitih, a zelo dobro deklamovanih pesmicah pokazali, svoje zmožnosti, če se uče na podlagi materinščine. Globok utis so naredile tudi lepe besede govornika iz Maribora. Marsikatero oko se je pri tej priliki zasolilo veselja in ga prešinilo upanje, da bodo ti otroci, ki so bili še pred pol leta plen naših narodnih nasprotnikov, vendar ostali pridni in zavedni otroci matere Slovenije. Po končanem vzporodu je bilo obdarovanih 219 otrok. Božičnica se je obnesla zelo dobro in dosegla popolnoma svoj namen.

m **Hoče.** Kmečko bralno društvo v Hočah vabi k ustanovitvi mladeniške zveze za hočko župnijo in k veselici v nedeljo, dne 2. januarja 1910 po večernicah ob 8. uri v prostorih g. Rojka. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Pesem: Domovina mili kraj (Nedved). 3. Govor (govori govornik iz Maribora). 4. Pristop k mladeniški zvezi in volitev mladeniškega odbora. 5. Pesem: Slovan (Ivan Knafl). 6. Igra: Božični večer (igrajo domači mladeniči). 7. Pesem: Sve-tla noč (Beethoven). 8. Prosta zabava. Med zabavo petje in godba na gramofon v vseh sobah. — Vstopnina: Sedeži 60 vin., stojišča 30 vin. Opomba: Če bo zvečer ob 8. uri zadostno število novih gostov, se bo igra ponavljala.

m **Rače.** Podpisani izjavljam, pozvan po dopisu iz Frama v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“, da je g. Högenwart pri računu rabil proti meni besede „Windische Hunde“ da hinunter“.

Alojz Falež.

m **Selnica** ob Dravi. Za „Südmarko“ sta darovala med drugimi tudi gg. Jagrič in Žunko. Prvi je trgovec, kojega stariši so bili vrlji Slovenci, drugi pek, kojega stariši sploh ne znajo nemški. Oba se živita izključno od slovenskih grošev. Heil jima!

m **Pučava.** Tukajšnje katoliško delavsko društvo je imelo svoj letni občni zbor dne 14. novembra t. l. V odboru se ni veliko spremenilo, ostal je večinoma pri starem. Ker je društveno gmojno stanje zelo slabo, prosimo vse blage gg. podpornike, naj nas še nadalje podpirajo, ker je udnina zelo nizka, samo 2 kroni na leto. Podpore bolnim udom se še ni nobeno leto toliko izplačalo, kakor ravno letos. Društvo šteje na papirju 105 udov, a redno jih plačuje udnino samo 21. Zatorej še enkrat prosimo vse podpornike, naj za leto 1909 oddajo podporo. Za sprejemanje podpore sta izvoljena dva zaupna moža, katere je postavil odbor. Društvena soba se nahaja sedaj v spodnjem trgu štev. 78.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Božičnica, katere se je priredila v tukajšnji slovenski šoli, se je jako dobro obnesla. Po večernicah, katerih se je udeležilo učiteljstvo in šolska mladina, se je pomikala dolga vrsta mladih in starih v šolo. V zatnemlem razredu je stalo do stropa segajoče zelo okrašeno drevo. Gotovo 100 gorečih svečic in nad 1000 različnih okraskov, kakor: peciva, fig, rožičev, najfinjših cukrčkov itd., šibilo je veje k tlom. Na dolgi na odru stoeči mizi smo zapazili zraven velikih kupov toplih oblek in obuval mnogo drugih koristnih daril. — Razred je bil naflačeno poln; mnogo občinstva moralo je stati na hodniku in stopnicah. Na odru bila je zbrana trška inteligenca. Božičnica se je vršila po sledečem vsporodu: 1. Gospod nadučitelj pozdravi navzoče. 2. Otroci zapojejo pod vodstvom gg. Zabukovškega eno slovensko in eno „nemško“ božično pesem. 3. Deklamacija v slovenskem in „nemškem“ jeziku. 4. Razdelitev daril. 5. Dva otroka se zahvalita vsem dobrotnikom. G. nadučitelj končno poudarja, da ne zadostuje, ako se otroci za sprejete dobrote samo zahvalijo, ampak oni morajo svojo hvaležnost tudi dejanski pokazati s pridnostjo in ubogljivostjo doma in v šoli in z lepim vedenjem povsod. Domači g. Kaplan opozarja navzoče na vrlino domače slovenske šole, kjer se slovenski in nemški poučuje, kar je edino prav. 19. t. m. bil je dan veselja ne samo otrok, ampak vseh navzočih, vsak se ga bo z veseljem spominjal. Zanimivo je bilo gledati vesela lica obdarjenih otrok, kateri so pri odhodu dobili še vsak po 2 do 3 kose dobre potice. — Da je bilo drevo tako krasno okinčano in z dobrim pecivom preobloženo, da so otroci pokrepčali svoje želodčke po nač 2 uri traja-

jočem veselju, gre najtopleja zahvala trškim gospem in gospicam, in sicer gospem gospodov: dr. Kronvogel, dr. Tiplič, notar Stupica, dr. Gorišek, Krajzner, Zabukovšek, Štukelj, Kramberger, Zemljč, Brezgher, Damiš, Kopic in gospicama Janžekovič in Grušovnik ter tukajšnjemu učiteljstvu. Nehvaležni bi bili, ako bi se posebej ne omenili gospe nadučiteljice, katere je s takim navdušenjem skrbelo za božičnico in katere žrtvuje toliko truda in časa za šolsko kuhinjo.

m **Zamarkova.** Iz naše občine hodi v nemško šolo 11 otrok. To so otroci večinoma štajercijanskih starišev, kateri zajemajo iz „Štajerca“ svojo modrost in tudi po „Štajercem“ receptu pravijo, da če bodo znali njihovi otroci nemško, bodo lažje vse prodali in hitro postali bogati, da jih potem duhovniki ne bodo za nos vodili. Pa le glejte stariši teh otrok, da vas Sedminek ne bo bolj vodil za nos, ko duhovniki. Zadnjič ste se podpisali za en razred, v resnici pa se je šlo za plačilo in vzdrževanje nemške šole. Samo to je bilo dobro, da vaši podpisani niso nič veljali. Sedminek jih je z žalostjo nazaj v svoje naročje sprejel. Kaj se bodo vaši otroci v nemški šoli naučili, se že vidi iz tega, da pozdravljajo in izzivajo po poti tudi že s heil-klici. — Zato glejte stariši, ki daste otroke v nemško šolo, kaj bo iz njih? Ali nimate srca za nje, da jih pripuščate taki vzgoji? Ali se vam ne smilijo, da morajo za take reči eno uro daleč v šolo hoditi? Ali ni škoda časa in obleke, katero zastoj trgajo? In čez nekaj let bodo vaši otroci ravno toliko znali kot danes. Potem se boste šele spametovali, ko boste plačevali in svoje otroke spoznali za duševne revčke.

m **Sv. Ropert** v Slov. gor. Minuli so božični prazniki, bili so nam res veseli, ker so naši izurjeni pevci tokrat spet tako zapeli na koru. Pa eno pogrešamo zopet pri nas, namreč kakšne društvene prireditve, zato si držnem vprašati, kje šiva naš mojster „čevljar“ tako dolgo, ali se uči drugo rokodelstvo, s katerim nas bo iznenadil? Bi ga že radi videli na odru. Naj nam pove v kratkem, kako ali kaj. Vsem pa veselo novo leto želi

m **Studence.** V nedeljo dne 2. jan. po večernicah se vrši pri nas v društveni sobi stare šole shod Slov. kmečke zveze, na katerem govori drž. in dež. poslanec Fr. Pišek. Vse somišljenike vabimo, da se polnoštevilno udeležijo shoda!

m **Sv. Peter** pri Mariboru. Vsem rodbinam, katere so darovale k srečolovu, posebej rodbinam Braško, Lorber, Muršec, Kranjc, Kraner, Fl. chr., Žuk in Kires, izreka bralno in izobraževalno društvo pri-srčno zahvalo.

m **Bralno društvo** pri Sv. Ani na Krembergu priidi ob praznovanju desetletnice svojega obstanka dne 2. jan. 1910 igrokaz „Sv. Elizabeta“.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Za božičnico oz. šolsko kuhinjo smo prejeli še sledeče podpore: Družba sv. Cirila in Metoda 300 K in sicer 200 K iz Ljubljane, 100 K po g. dr. Gorišku; društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb za okraj Sv. Lenart 100 K, šentlenarska posojilnica 100 K, g. Bl. Zafošnik 10 K, g. Rečički 5 K, gospica Wutt 5 K, g. dr. Lašnik 5 K, g. c. kr. notar Stupica 5 K iz sodne poravnave G. dr. Gorišek nam je poslal 100 svečnikov za božičnico — listna iznajdba — kateri prekašajo glede rabljivosti, lepote in cene vse dosedanje; takoj so pritrjeni, zaležejo zelo malo prostora in sveče stoje navpično B g platil! — Dalje prihodnjé.

m **Sv. Andraž** v Slov. gor. Vejaškomu veteranskemu društvu so v teku tega leta darovali sledeči gg.: dr. J. Žef Kronvogel, društ. požarovitelj, 10 K, Jakob Klimer 2 K 20 v., Iv. Krst. Strelec, naduč. 2 K, Jožef Bliš 2 K, Vinko Zorko 1 K, Ant. Iščič 1 K, Neža Rella 1 K, Ant. Šamperl 1 K, Luc. Roškar 40 v. Vsem blagodušnim podpornim in častnim članom se tem potom izreka prišena zahvala ter iz srca želimo vsem skupaj srečno in veselo novo leto!

Ptujski okraj.

p **Letošnji Božič** je bil podoben Veliki noči v spomladi: vreme je bilo južno in toplo, srec smo gledali samo na božičnih razglednicah. Pelja so vsa zelena, setve bujno rastejo in tudi na drevesih se je opazilo, da so se popki močno zganili. Bog nas varuj nesreče že tako zg. daj!

p **Mesto Ptuj** ima v letnem računu jako velik primanjkljaj, katerega bodo pokrili z novo doklado na stanarinski davek in sicer za 6%. Nemški zavodi stanejo veliko denarja!

p **Na ptujski pošti** ni, odkar je bil prestavljen g. Hrovatin v Gorico, niti enega slovenskega uradnika, dasi-ravno je vsa okolica izključno slovenska. Tako dela nemški Volksrat! Opozarjamo naše poslance na to dejstvo!

p **Nova šulvereinška šola.** Na Bregu pri Ptujju začnejo v spomladi staviti 4razredno šolo, katere oče je zloglasni nemški Šulverein in protestantska Südmarka. Nemškutarji lovijo na vse pretego slovenske otroke za to šolo, ki bi naj nedolžno mladino odtujila maternemu jeziku. Slovenski stariši, posebno še v Dražencih, ki imate količkaj vesti in ljubezni do sebe in svojih otrok: ne dajte se pre-motiti grabljivim volkovom, ki prihajajo k vam v ovčji obliki zapeljive nemškutarje. Od vseh pošteni in misleči ljudi pripoznano vzgojevalno pravilo je: otrok, dobivaj prvi in temeljni pouk v maternem jeziku! Noben Nemec ne pošilja svojega otroka v slovensko šolo, ker otrok učitelja ne razume in se tudi ničesar ne more naučiti; zakaj bi ravno vi svoje otroke tiščali v tujo šolo, kjer zgubi otrok toliko dragocenega časa v najlepši in najvažnejši dobi svojega življenja?

p **Iz Ptujja** se nam poroča: Povodom gremialnega shoda trgoveškega gremija v Ptujju, ki se je vršil 20. decembra, se je v svrhu zabranjenja nepoštena konkurence sprejel sklep, da se razdelitev noveletnih daril kupeem ali njih uslužbenecem ne dovoli. Trgovci, ki bi se te zapovedi ne držali, se bodo za vsak posamezni slučaj z redno kaznijo v znesku 20 kron kaznovali. — Obenem pa so darovali trgovci v Ptujju znesek 200 kron za vbožce in sicer se je sklenilo, da se odda večji del te svote onim dobrodelnim uredbam, katerih naloga je, podpirati vbožce kmetijskih občin.

p Ivanjkovci. Gospod urednik! Večle novice! Imeli smo shod, na katerem smo tako odločno protestirali proti vinskemu davku, da je ministrn takoj srce v hlače padlo, pa je rekel: „Se en tak shod, pa je konec moje slave“. Davka torej ne bo! To bodi povedano v tolažbo tistim, ki so že bili popolnoma obupani radi nizkih cen, katere ponujajo kupci, in visokih cen, ki je tirjajo krčmarji. Pa to ni edina novica, še več jih imamo. Naša mladina je slovesno obljubila, da ne bo nikoli več pila nobenega žganja. Zdaj so pa vsi, ki so dozdaj ljubili žganje ali pa vino ali oboje, silno osramočeni, osramočeni tudi tisti, ki žganje cele mesece kuhajo in je prodajajo na veliko in malo. Kako bi jih pa tudi ne bilo sram, saj je celo dopisnik „Narodnega Lista“ postal apostol treznosti! Se pač čudite, gospod urednik, pa je res. Jaz Vam vem celo vzrok, zakaj se je to zgodilo. Bili so časi, ko se je govorilo, da dobimo kletarske nadzornike; ta služba je gospoda dopisnika zelo mikala, ker pač več nese, kakor dopisovanje „Narodnemu Listu“. Stalno te službe ni dobil, pač pa je delal skušnjo, to pa tako-le: Nekoga dne gre nadzorovat eno klet, vzle je takrat s seboj uradni obraz, to je strog obraz, preiskal je vse čepce, pretipal vse pipe, prekušal vse sode, če se ne bi vendar našlo kje kaj proti paragrafom. Gospodarju je bila sreča mila, ni dobil druge kazni, kakor da je precej dolgo dolival. Gospod nadzornik gredo domov, pa se spominjo pregovora: Pijanca se ogni tudi z vozom sena. Menili so, da je spremljevalec pijan, in ko so prišli do neke mlake, so menili, da je to voznik z vozom sena, in zahtevali, da se cgne. Spremljevalec je že bil daleč naprej, ko čuje kreg in prepir. Voznik se ni hotel ogniti, gospod nadzornik pa tudi ne — objela sta se, mlaka je bila vsa iz sebe, nadzornik pa — v njej. — To je, gospod urednik, dopisnika „N. L.“ nagnilo, da je odklonil službo kletnega nadzornika in postal apostol treznosti. Kaj bi pa napravili z njim, če se mu beteg vrne? Bo ga pač težje rešiti, kakor prvič, kaj ne?

p Ivanjkovci. Ko sem zadnji teden imel čevljarje, jim je zmanjkalo cvekov, moral sem sam iti po nje, ker ni bilo drugega pri roki; ko sem prišel na Petovarjevo dvorišče, zagledal sem veliko jamo gnojnice in si mislil, kako je dobra za travnike in ravno zdaj bi jo kazalo razvoziti, želel sem si, da bi jo imel jaz, kako hitro bi izginila iz dvorišča! Na Petovarjem dvorišču pa tudi ni dolgo ostala, zakaj pa ima šprice, si misli, če jih ne bi rabil! In začelo se je delo, delali so celo noč in srečno izpraznili jamo! Kam pa so jo djali? Ko sem zopet enkrat šel k zornici, našel sem celi svetinjski hrib poln blata, ki je precej smrdelo, pa nisem vedel, odkod to blato, in Narodni List je povedal, da je Petovar navri proti Svetinjam šprice ognjegasnega društva in hotel tako darovati svojo gnojnico svetinjskemu g. župniku! Se vidi, da je sin cerkvenega ključarja, da tako skrbi za blagor župnika! Samo, žalibog, delal je po noči in ni spoznal, da ne koristi gosp. župniku nič, pač pa škoduje nam, ker moramo zdaj po velikem in smrdljivem blatu k zornicam. Na drugi strani se sliši, da zato niso šprice nesle na breg, ker sta delala samo dva, zakaj pa ni sklical vseh udov požarne brambe, pa bi šlo! Za dva je delo res pretežavno, ker so šprice precej velike!

p Veličane. Ivanjkovska požarna bramba še obstoji komaj na papirju, pa svoja pravila vrlo dobro izvršuje. Ena točka pravil se namreč glasi: „Društvo pomaga gasiti jezo na nasprotnike!“ In to že gasi! Načelnik namreč mrzi iz dna svoje duše duhovnike in kakor pravi, nas „farške“ podrepanike! V imenu društva je torej že napadel svetinjskega župnika! Petovar, tudi požarniki nismo vsi tvojega prepričanja, pazi, da se ne osmодиš! Dozdeva se mi, da že to slutiti za to tudi nisi ti dal prostora za skladišče, da se ne bi preveč jezili, ako bi kdaj radi svojega počenjanja sfrčali iz društva!

p Kostivnica. Krščanska mladina, varuj se sadov liberalne stranke! Pred kratkim sem šel po svojih opravkih v sosedno občino. Ko vstopim v neko nepoznano gostilno, da se nekoliko okrepčam, pride gostilničar do mize, kjer sem jaz sedel, se začne dobrikati in hvaliti, da je liberalec. Ko se potem dalje pogovarjava o ceravenih stvareh in o veri, pravi gostilničar N. N., da je spoved kakor tudi sv. obhajilo po njegovem mnenju nepotrebno. Dostavil je še več besed proti cerkvi in celo proti njenemu božjemu Ustanovitelj. In vse to protiverske reči je liberalček izgovarjal s sladkim obrazom in prijaznimi besedami. Torej iz tega se razvidi, da liberalci le hočejo mlade ljudi v svoje zanjke dobiti. Kličem ti torej, mladina, varuj se liberalne stranke.

Opazovalec iz Kostivnice.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Tukajšnja Mladeniška zveza priredi prihodnjo nedeljo t. j. 2. januarja 1910 po večernicah v prostorih stare šole veselic s sledečim vsporedom: Govor, deklamacija, šaljivi prizor, in štiridesetna igra „Kazen ne izostane“. Pričkuje se obilne udeležbe tem bolj, ker je čisti dobiček namenjen za toli potreben gledališki oder. Mladenci z društvenimi znaki so vstopnine prosti. Toraj v nedeljo po večernicah stari in mladi v obilnem številu na veselo svidenje v stari šoli.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Požarna bramba ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 9. prosinca 1910 popoldne ob 3. uri v občinski pisarni v novi šoli.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Bralno društvo ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 2. prosinca 1910 popoldne ob 3. uri v svoji čitalnici. Vspored: 1. Poročilo o delovanju v preth. letu. 2. Račun čez dohoke in stroške 3. Volitev novega odbora. 4. Sprejem novih udov. 5. Služajnosti. Pridite vsi prijatelji izobrazbe, ker pride predavatelj gosp. načrevizor Vladimir Pušenjak.

Odbor.

Ljutomerski okraj.

Mala Nedelja. Na dopis v zadnjem „Narodnem Listu“ sledeče: Res ste „vrlo napredna“ mladina, ali bore malo vas je; vsega skupaj 4 krat 4 = 16, ker so se vam vaši ljutomerski privrženci javno odpovedali. Bilo jih je pozneje sram, da so bili vpisani v takiti inteligentni družbi. Zato pa zares ni posebno imenitno za od vas tako imenovano „klerikalno bando“, da se je tako brezobzirno nad vas spravila, ker ste si že s tem, da ste „napredno liberalno“ društvo ustanovili, zaslužili lavorov venec. Kdo pa je za-

šel javno izzivati, mi ali vi? Po vaših treh dopisih v vaši celjski cunji smo bili pač prisiljeni, stopiti na branik.

Zopet na svidenje!

l Mala Nedelja. Če pogledamo nekoliko natančneje naše tridesetere napredne nazadnjake, ki se tako radi štulijo za verne kristjane, izvemo marsikaj zanimivega. Ob nedeljah, ko je pozna služba božja, jih nekaj opazimo po trgovinah postajati, druge v gostilni jesti neko jed z imenom Haml... in pri čaši vina napravljati svojo napredno modrost. Zopet drugi posedevajo ob liberalnih česnikih, iz katerih zajemajo svojo neumno učenost. Nekateri izmed njih so še toliko energični, da še med sv. mašo pridejo do cerkve, ostali pa jo kar primahajo, ko so že ljudje iz cerkve. Če pa srečni ali nesrečni slučaj nanese, da kdo izmed teh nesrečnežev — moškega ali ženskega spola — pride v cerkev, pa se tako brezobzirno razgovarjajo med seboj, „kakor da bi bili na kakem liberalnem shodu“. Ali ni to napredna mladina? Poštene ljudi laži obdolžujejo, sami pa v svojih trobilih lažejo, da se kar kadi. Tako so gosp. kaplana obdolžili, da je pri njihovem shodu razgrajdem vino plačeval, kar pa ni res. Sami ste pripoznali, da se je to pomotoma poročalo in zato bi bilo pravično, da svojo laž očitno preključete, sicer veste, kakšno ime zaslužite.

l Sovjak. Dne 19. t. m. se je vršila volitev občinskega predstojnika. Od početka občinskih volitev t. j. od majnika sem so se štajercijanci z vso besnestjo napenjali, da bi dobili občinsko zastopstvo v svoje roke. Ugladili so cesto iz Sovjaka v Ljutomer tako, da je bila kakor po zimi led na drsališču. Pošta je menda imela opraviti s samimi pritožilnimi pismi. In vendar so na pristojnih mestih zavrnili vse te izmišljotine in potrdili volitev. Izvoljen je zopet stari predstojnik, g. Fran Vuk, naš vrli narodnjak, za svetovalec pa: za 1. J. Domanjko, za 2. Fr. Kolbl. Narodni občani so pokazali, da se jim stadi gonja štajercijancev in niso več tako bedasti, da bi zaupali občino takim rokam, kakor na primer Vačina in tovarišem. Sramota pa onim figa možem, ki so danes narodnjaki, jutri „štajercijanci“, kakor potegne veter. Hvala Bogu, da je samo pihlo število takih „kremenitih“ značajev. Okrajni zastop gornje-radgonski še je naš in bode naš, če bomo imeli povsod zavedne može Zatoraj slava vrlim volilec-m!

l Sv. Križ za Murskem polju. Čebelarji pozor! V nedeljo dne 2. prosinca ima čebelarstva združnica zbiranje ob 8. uri v šoli Sv. Križa. Ker zadnji 19. grudnia ni prišlo zadostno število udov k zbiranju, se je isto prestavilo. Zal stno za čebelarje, da se pri tako razvitem čebelarstvu tako malo brigajo za društvo. Delujmo z družinimi močmi, ne pa vsak za se. Na omenjeni dan bide občni zbor sklepčen pri vsakem številu udov. — Na svidenje vabi odbor.

l Sv. Križ pri Ljutomeru. Posojilnica v Križevcih, podarila je kot „božičnico“ revn. m učencem tukajšnje šole 20 K za nakup katekizmov, katere je podpisani od vlč. g. župnika Jcs Weixl hvaležno prejel.

l Gornje-radgonsko kmet. bral. društvo naznanja, da priredi na Kraljevo t. j. 6. januarja 1910 pri Leopoldu Karbašu v Gornji Radgoni ob 4. uri popoldne veliko tombolo. Ker se bo čisti dobiček obrnil v prid društvene knjižnice, vabimo vse dobro misleče domačine in okolice, ki čutijo v sebi srce, ki bife za pravi narodei čat kmetijskega ljudstva: pridite ta dan v Gornjo Radgono.

Odbor.

Konjiški okraj.

k Konjice. Kmečka hranilnica vrlo napreduje. Članov šteje že 133, prometa pa ima letos še čez 350.000 kron. Ker je uradna soba v kaplaniji premajhna, se bo hranilnica z novim letom preselila v staro šolo v pritličje na levo ter bo imela tam uradni dan na prvi četrtek januarja 1910. Upamo, da nam bodo vsi združniki in vlagatelji ostali zvesti ter še pridobili novih, kajti veliko veliko slovenskega denarja leži še po nemških zavodih konjiškega okraja. Okrajna hranilnica, ki dela krasne dobičke, ima denar za nemške šole, Südmarko in Schulverein, a k stavbi slovenske okoliške šole ni prispevala niti vinarja ne. To je lepa prijateljica kmetov, kaj ne?

k Konjiška vas. Pri nas je razglas zaradi zglasitve za vojaško takso nabit le v nemškem jeziku. Kdo je kriv, ali e. kr. okrajno glavarstvo, ali občina? Na vsak način se mora tudi enak slovenski razglas nabiti, v Konjiški vasi nimamo vendar niti enega Nemca, še manj nemškutarja, ampak smo vsi zavedni Slovenci, ki ne bomo trpeli takih kriviac.

k Vitanje. Mi dobro vemo, kaj je liberalna Narodna stranka, in kaj je krščanska Kmečka zveza. Naše volitve govorijo, da smo vsikdar po programu Kmečke zveze volili „Nar. List“ že zopet laže, ker nas imenuje nezavedne. „Posojilnica“ je imela na svoji hiši lepak za liberalnega kandidata Zdolška nabit, da bi ga volili. Nismo ga volili, ker ni bil priporočen od Kmečke zveze. Seveda, zato smo pri Vas nezavedni. „Nar. List“ tudi piše, da je naša organizacija „zahrbna in neor mišljena“ Nkakor ne: 17. oktobra se nas je javno do 50 somišljenikov zbralo, da smo se organizirali. „Nepremišljeno“: odkar deluje pri nas Zadržna zveza, zmirom je bilo naše stremljenje po tem, da se ji pridružimo. Povoda za to smo imeli zmirom dovolj: pri posojilnici je bila gospoda vedno oblastnejša, od leta do leta bolj liberalna. Odpor je moral proti Organizirali smo se, in zdaj stojimo trdno kot skala, smo samostojni, in nam ni treba pobirati drahtin, ki padajo iz bogate liberalne posojilniške mize. Bralno društvo imamo na papirju. Posojilnica ni nikdar od l. 1900. prispevala — noben posojilničar ni ud. To je potrvalno, to je ple menito. Liberalci pojte se s svojo narodnostjo solit!

k Vitanje. Kmečka organizacija se je tukaj torej vendar enkrat ustanovila. Do zdaj je ni bilo, zato je ona prva, ki ima namen, razmere svojih članov v gmoetnem oziru zboljšavati, zlasti spodbujati varčnost in s svojim združnim kredtom preskrb vati svojim udom v gospodarstvu potrebna dejstva sredstva. „Nar. List“ torej laže, da je naša kmečka organizacija p. oti že blizu 20 let obstoječa. „Posojilnica“, ki ni kmečka organizacija usanovalena. „Narodni listar“ malo joka, da je Vitanje „najzagrizenejši nemčurški in najmanj narodno zaveden trg na Štajerskem“.

Prav žalostno za liberalno „Posojilnico“, da v narodnem oziru do zdaj za Vitanje še ni nič storila. Taki ugledni, mogočni in učeni gospodje so pri „Posojilnici“ — okoli nje pa tako nemčurstvo. Žalostno, gospodje, da si morate dati tako moralno zaščito. Vam se gre le za liberalstvo, kmet pa zdihuj v nemčurških ver gah, za tvojo izobrazbo nimamo in ne damo svojega denarja.

k Žiško bralno društvo bo imelo dne 2. prosinca 1910 ob 8. uri popoldne v posojilnici sobi svoj občni zbor, h kateremu obilni udeležbi vabi odbor.

Celjski okraj.

c Slivnica pri Celju. Nekateri kmetje so si zaradi pomanjkanja krme izposlovali od e. kr. glavarstva dovoljenje, da smejo svojo zdravo živinčo (goved ali svinjo) zaklati in meso k praznikom med vaščane razprodajati. Dasi so vse pogoje izpolnili, je vendar prišel k vsakemu orožnik in razprodajo prepo-vedal, češ, da besedilo listine ne govori dovolj jasno o razprodaji na drobno. In vendar se v prošnji, ki jo je sestavil župan, glavarstvo pa ji ugodilo, različno povdarja razprodajo na drobno. V tej stiski, da bi zaklana žival radi južnega vremena ne spridila, so tekli še enkrat na glavarstvo, a po nepotrebnem, ker so tem rekli, naj bi rajši orožnik prišel, da ga poduče. G. orožnik je menda mislil, da so na glavarstvu nekaj potrdili, česar niso umeli, ker je bila prošnja slovensko sestavljena. Ovadbo je pa naredil kak mesar.

c Novacerkev. Mrzla smrt je stegnila svojo neusmiljeno roko. Dotaknila se je Marije Feticijanove. V najlepši dobi njenega življenja jo je vzela. Neozdravljiva sušica ji je prtrgala nit življenja. Dekle je bila zgledna v Marijini družbi in je tudi kot mnogoletna cerkvena sopranistinja mnogo storila javno v čast božjo in Marijino. Upajmo, da se je preselila njena duša v lepši kraj, kjer z angeli in svetniki prepeva slavo Bogu in Mariji.

c Novacerkev. Medtem, ko se nekateri učijo in izobrazujejo, kažejo drugi svojo sirovo hud bijo in polirjanost ter se zapeljujejo. Na praznik sv. Stefana je v času, ko je bila v cerkvi služba božja, neki mož zbral sredi vasi sebi vreden tovariše, jim čital svoj evangelij, namreč „Štajerca“, ter slednjič z njim dal blagoslov. Ne pripomnimo ničesar. — Dve koprivi iz enakega tabora sta isti večer pokazali svoji pobalinski dnši. Iz bralnega društva od predstave se vračajoče mladeniče sta skrita pričakovala in jih napadla s kamenjem. Janaštvo in izobrazba.

c Novacerkev. Prav lepo se je na praznik sv. Stefana obnesla burka „Kralj Her. d.“, katero so priredili mladeniči. Za nje je bilo veselo, da so se nekaj naučili, in drugi so se jih radovali. Le še vedkrat kaj čedega in koristnega. Tekmujte med seboj mladeniči in dekleta. Kdor bo storil več, za tiste a bo boljše.

c Gornjigrad. Lepo zabavo so nam priredili igralci in igralko na Štefanovo. Ko bi enega pohvalili, drugega pa ne, bi mu delali krivico, kajti vsi so svoje vloge izborni igrali. Ljudstva je bilo natlačeno polno, toliko ga še menda ni bilo nikoli, bilo jih je nad 400. Igralke so nam pričarale pred oči kos življenja iz časa preganjanja kristijanov pod Neronom: nastopale so vse v originalnih nošah; bil je res čaroben pogled; fantje pa so poskrbeli za smeh; izvanredni profesor medicine je zdravil ručeče nosove, pulil zobe, kuriral psička, a nazadnje bi mu bila skoro slabo predla. Občinstvo je bilo veselo in zadovoljno, in to je poglavitna stvar.

Odlikovanje. Vinski produce nt gospod Norbert Zanier v Št. Pavlu pri Preboldu je bil zopet v zadnjem času za vina lastnega pridelka odlikovan in sicer: meseca septembra na občni razstavi v Töplitz-Schönanu na Češkem s prvim čarilom, t. j. častni diplom, in velikim darom ter sedaj meseca grdnja na mednarodni razstavi v Parizi z diplomom in zlato svetnjo.

c Dramlje. Pravičnost je zmagala, se bahia „Narodni List“ dne 16. t. m., ko pripoveduje, da je pri naših občinskih volitvah liberalno obveljalo. Oj, ta pravičnost! Trikrat je delala občina imenike in je še tudi tretjkrat nekaj naših volilcev izpustila. Nismo se jih mogli spomniti, ker ne dobimo davkarijskega zapisnika v roke. Glasovnice ne sme nikdo brez volilčevega dovoljenja izpolniti. In vendar so se izpolnile. Celu župnik je dobil take tri glasovnice za podružnice, ali je potem pravičnost zmagala? Devet moških je 14 dni raznašalo glasovnice, pa naši jih niso dobili. Pravičnost to, kajne? Jarnovič Jovi volilec za Narodno stranko, ki je protikrščanska in proti katoliški cerkvi. Dopisnik ga šteje zato med poštene in pravične može. Župnik, ki ima do volitev vsaj toliko pravice, kot vsak drugi, mora kot domač dušni pastir zoper protikrščansko ravnanje Narodne stranke ravno pri volitvah možato nastopiti. Ko izpolnuje to svojo dolžnost in ga obsiplje dopisnik v „Narodnem Listu“ s ploko psovka, ali zmaguje pri tem pravičnost? Jarnovič, ta nemirni duh pri prejšnjem in sedanjem župniku, bo že dobil svoje plačilo. Taki resnobni odborniki, kakor so Zaubič, Zabukovšek, Zdolšek, Kozar, Jesenek Fraic, Preložnik, Anton Mastnak, Freisteiner, Slemenšek, Kačičnik in Korošec, mu ne bodo več dolgo po krivi poti Narodne stranke sledili, in drugim odbornikom se bo tudi skoro mrena odluščila. Niti mogočni kralj Faraon ni zmagal z brezbožno politiko, tak trgovec bi pa.

Odmev iz kokarske okolice. Z ozirom na notico glas iz nazarske okolice v „Nar. Dnevniku“, znabiti celo izpod peresa pazljivega gospoda Jakoba Knafliča, povemo javnosti iz zanesljivega vira, da se učitelj na samostanski šoli Anzelm prav nič ne boji disciplinarne preiskave, pač pa si jo celo želi, ker o tem se ni rečena zadnja beseda. Obenem pa naj bo povedano, da pride na vsak napač odgovor, samo to

opozarjamo liberalno stranko, da bodo gg. liberalni učitelji morali čuti mnogo bridkih.

c Zalec. Zadnji Narodni List trdi, da je naš dični državni poslanec g. Roblek skoro vso žalsko novo cerkev s svojimi denarji postavil. O sveta pravica, kedaj se bode le drugim, ki so za cerkev tudi mnogo darovali, denar povrnili? Še Pireški Lukač je baje štirikrat kamenje zastoj pripeljal; treba, da se mu povrne ali pa en brezplačen sedež v cerkvi odkaže. Oh, oh kako dobri so naš gospod Roblek, kar cele tako velikanske cerkve sami stavijo, potem pa še naj kdo reče, da niso dober kristjan. Zdaj nam pa dopisnik Narodnega Lista še povej, kdo je najel in plačal demonstracijsko bando ob sklepu sv. misijona. Banda spada še izza časa Roblekove izvolitve Narodni stranki ter se je ravno takrat tudi ustanovila.

c Vrbje pri Žalcu. Obhajali smo v Žalcu po dolgih letih zopet enkrat sv. misijon, ki se ga je ljudstvo, demače in tuje, kaj pridno udeleževalo. Vsak pa je tudi moral priznati, da so bile pridige zares krasne in globoko v srce segajoče, zato je vsak po možnosti tudi prizadeval, da ni brez potrebe zamudil kake pridige, čemur je bila dokaz vsak dan polna cerkev, posebno ob sklepu misijona, takrat je bila naša nova, lepa župna cerkev, ki je tudi zelo prostorna, prvič natlačeno polna. Navzoče je bilo tudi mnogo č. duhovščine. Župljani so zelo hvaležni preč. g. župniku, da je oskrbel sv. misijon, preč. gg. misijonarjem pa bodi na tem mestu izrečena še enkrat najprisrčnejša zahvala za njihov obilni trud. Bog jim poplačaj! Neizmerno veliko so se trudili na prižnici in v spovednici in jim je toraj dobro ljudstvo jako hvaležno. Žalske napredjake in svobodomiselce je pa le razburil sv. misijon, seveda, resnica v oči kolje; gospodje patri so jih namreč popolnoma razkrinkali in odkrili ljudem njihove hudobne nakane. V avesti si torej, da jim posej ljudstvo ne bo več verjelo, kadar bi še na kakem shodu, katere vedno prirejajo liberalci, govorili in hujskali zoper vero in duhovnike, so začeli svoj srd proti misijonarjem očitno kazati, okoli župnišča so skoro vsaki večer rogovali, posebno pa zadnji večer pred odhodom č. gg. misijonarjev hotela se je žal ka banda zopeti in pokazati svojo umetnost gospodom jezuitom, da bodo lahko povedali še po popolnoma tujih krajih, kaj znajo Žalčani. Na ta peklenski teater so se pa tudi pripravljali z večdnevno vajo, da so znali bolje nastopiti; vsebina tega najmo dnejšega teatra je bila: zmerjanje in psojanje duhovnikov, kakoršnega še nihče poprej ni slišal, zvižganje, piskanje in zverinsko tulenje, kakor še nikdar. Izurili so se pa res dobro v takih nastopih, mi smo že mislili, ker se je slišalo v četrt ure oddaljeno vas Vrbje, da so pršli Calu-kafri iz daljne Afrike na poset v Žalec, pa zmotili smo se; bila je to sodrga samih inteligentnih napredjakov in svobodomiselcev. No, hvala Bogu, iz naše vasi ni bilo niti enega pri tej divji paradi poleg, to vemo zagotovo, so že toliko pošteni ljudje, in kakor slišimo, bo tudi v tistih treh hišah dobil breo Narodni List, kjer se je še to pretečeno leto šepiril. Čimbolj bodo nasprotniki blatili in napadali duhovnike in sploh sv. cerkev, tem bolj in trdneje se jih bo ljudstvo oklepalo, saj vsak, ki je količkaj razsoden, lahko spozna, da duhovniki so in ostanejo vedno najzvestejši in najboljši prijatelji ljudstva. Veliko ogorčenje vlada povsod, zlasti v naši vasi, in sicer vedno večje. Treba se bo res Žalčanov izogibati kakor kuge, da se še drugi ne okužijo. Seveda so še izjeme, nekaj je še tudi dobrih tuzanov, ki tudi strogo obsejajo to nesramno početje; le škoda za nje, da morajo biti ravno v takem liberalnem gnezdu, kakor je Žalec. Vsi tisti, ki ste pa dosedaj slepo sledili liberalnim napredjakom, a pardon, napredbedakom, ste sedaj lahko spoznali, da ta stranka ni prava stranka, obrnite ji hrbte in pridružite se slov. krščanski stranki. Proč z Narodno stranko! Proč z liberalnimi časopisi! Dobre časnike v hišo in vse se bo predrgačilo. Kakor se ptič po petju spozna, tako se tudi človek spozna večidel po časopisu. Nikar se ne dajte od divjakov voditi, da vas v svoji surovosti ne pokvarijo.

c Gotovlje. Napredni Gotovljani, zavedni Gotovljani, tako se radi naši mogotci nazivljejo. Vendar pa smo žali Bog še v marsičem zelo zadej. Šel s m zadnjič, še ni dolgo tega, domov iz kolodvora. Pred menoj nekaj korakov, šel je neznan tujec, bil je večer in me ni prav nič opazil. Zavil je prav pred menoj ravno isto pot proti Gotovljam. Že kmalu od državne ceste čul sem godrnjanje in zgraznanje nad takšnim potom. In ko pridemo še dalje in začneva vodo bresti, vidim, da tujec nikakor ni bil pripravljen na tako imenitno pot in je imel samo nizke čevlje. Sedaj pa se ostavi in gleda nazaj. V tem ga dojemem in me vrašča, če se ni zašel, ker tukaj, kakor se vidi, teče potok. Ko mu potrdim, da je na pravi poti proti Gotovljam, se ne more načuditi takšni zanikarnosti glede javnih potov od strani tako hvalisanih Gotovljanov. In res peš pot v Žalec rabijo vsi občani in mnogo tujcev; zatoraj bi moral vedno biti v dobrem stanu. Mesto brvi naj bi se položile cementne cevi, ker brvi so vsako leto vse razmetane. Ravno tako imamo slabe drage občinske ceste. Vse bi se morale temeljito popraviti in s trdnim kamenjem posuti. Blato in lapor iz gotovljskega kamnoloma je dobro za podlago, nikdar pa ne za posip ceste. Napredek kraja se tudi po dobrih cestah sodi.

c Gotovlje. Nad vse originalen ali boljše rečeno neumen je dopisnik „Narodnega Lista“ iz Gotovelj. On, ki je tako svobodomiseln, pa ukazuje dopisniku „Slovenskega Gospodarja“, naj miruje in ne odkriva nerodnosti liberalnih diktatorjev širši javnosti. A vedi dopisnik, da je „Slovenski Gospodar“ že pisal, ko so Gotovlje res vstajale in vstale ter bile ponos širne naše domovine, ko še tebe ni bilo. In ti in tvoji privrženci ste s svojimi svobodomiselnimi nazori potisnili Gotovlje zopet nazaj v staro blato. Zatoraj je dolžnost lista, da osvetljuje tudi padeč naše vasi. In pisal še bo, ko bodeš zopet ti, dopisnik, s svojimi pristaši izginil s površja. Ukazuj torej le svojim strankarjem in tem, ki so ti svojo zavednost pro-

dali. „Gospodarjevi“ dopisniki smo prosti tvoje komande. Le pridjen bodi, Boga se boji! Mi imamo še mnogo, mnogo gradiva! — Gospodarjevi dopisniki iz Gotovelj.

c Od Savinje. Žalska banda je že zopet na delu. Zbor se je pomnožil z akademično izobraženimi razgrajaci in finimi punčkami, v klobukih iz vrst organizirane napredne mladine. Pa tudi par starcev, ki si s svojo vzgojo otrok že sedaj pletejo bič za starost, ne sme manjkati. In tako ojačena banda napravila je ob sklepu sv. misijona v Žalcu pred farovžem grozen krik, zverinsko tulenje in zvižg kot demonstracija domačemu č. g. župniku, duhovnemu svetovalcu in zlatomašniku Matiju Koren in č. gg. misijonarjem iz Ljubljane, ki so ves čas sv. misijona tako lepo oznanjevali mir ljudem na zemlji in slava Bogu v višavi. Seveda so morali tudi odkrivati zmote in slabosti vseh stanov. In kdor je pameten in res izobražen, zna tudi v prid obrniti nauke, kateri se delijo. Kar ga ne zadene, naj hvali Boga, da ga je varoval padeč in zmote, v čemur pa se čuži zadetega, naj prosi milosti Boga, da se poboljša. Trdovratneži pa lahko ostanejo doma. Nikdo se s silo ne tira v cerkev. — Zato bi bilo tudi popolnoma lahko izostalo to divje huronsko tulenje svobodomislecev, ki je v veliko nečast celemu Žalcu in katero se splošno obsoja. Če Zalec ne more vzdrževati boljših godcev in pevcev, boljše, da se to bando razpusti, sicer se ga bodo tuji in okoličani daleč izogibali.

c Sv. Peter v S. d. Sedminekova Miha se je pa v svojem poročilu o shodu napredne mladine v Podlogu prav pošteno „zmotil“. V „Narodnem Listu“ namreč med drugim navaja, da so bili sedanji pristaši Kmečke zveze nekaj v Sv. Petru sami nemškutarji. Miha, Miha, (oziroma ta, ki ti čez ramo gleda), ali se ne bojiš svojega očeta Franca Sedminek, da bi te zgrabil za ušesa. Ne pomniš, da sta si bila tvoj oče in Lendov „voter“ največja prijatelja. In vsi sedanji največji pristaši „Narodne stranke“ so bili nemškutarji; sedanji zvezarji pa so izrgali nemškutarjem občino iz rok, njo rešili dolgov in vpeljali red in varnost v občinsko upravo. Tudi Stefančičev oče je bil baje v prejšnjih časih na glasu nemškutarije. Zatoraj Miha, če hočeš kot fant kaj veljati, nikar se ne „moti“, in če drugega ne veš, pa molči.

c Galicija Na Stefanovo je imelo naše S. k. kmet. izobr. društvo svoj občni zbor. Z veseljem je moralo navdati vsakega prijatelja izobrazbe izvanredno število mož in fantov, ki so letos prišli na zbor. Ob 3. uri otvori predsednik zborovanje in v jedernatih besedah razloži pomen in namen izob. društev za kmečko ljudstvo. Kmet bo imel lepšo bodočnost, ako bo izobražen, inteligenten, ki zna odločno zastopati svoje koristi, ne pa surovo. Surovost rajši prepustimo naprednim elementom v bližnjem tgu Sav. doline, katere je pridiga g. jezuitov tako ganila in zadela, da so mislili kamenjati misijonarje radi svoje prevetke naprednosti cel teden poprej, kot farizejski judje svetega Stefana. Tajnik poroča o delovanju društva v preteklem letu ter povdarja, naj se goi ljubezen do društva, izobrazbe in intenzivnega dela. Blagajnik poroča o stanju blagajne, ki kaže precej preostanka. Nato poroča nadzornik društva in pohvali društveno delovanje v preteklem letu. Pri vpisovanju udov je število od preteklega leta precej naraslo. Pri volitvi odbora se izvoli od starega odbora še g. predsednik in blagajnik, drugi se nadomestijo z novimi, ker stari so nekateri odšli drugam ali se odpovedali tudi zato, da dobijo tudi novi udje svoje za-topnike. Za novo leto imamo lepe načrte za društven dom, ki bo napredek še bolj pospešil, da bomo napredovali v dobrem in zdravem delu za kmečki blagor, v kar pomozi Bog. Božič smo obhajali letos s posebnim veseljem; nastopil je pri polnočnici naš novi moški pevski zbor, ki nas je svojim krasnim petjem kar očaral. Pozdravljamo faete, ki so se tako v kratkem času izvežbali ter čestitamo tudi g. organistu na nepričakanem uspehu. Fantom pa kličemo le krepko naprej, brez strahu, ker vi ste prvi, ki ste pokazali, da se tudi v Galiciji lahko doseže kaj, ako ima trdno voljo. Zatoraj pogum!

Sv. Jurij ob Taboru. Legar v Ojstrški vasi razsaja že tri mesece. Zbolelo je za njim do sedaj 27 oseb obojnega spola in razne starosti. Pri štirih je končal s smrtjo, in sicer pri treh postarnih ženskah in enem mladeniču. Potrebno bi bilo preiskati, kaj je pravzaprav vzrok tej bolezni v omenjeni vasi, kjer je nastopil tifus v desetih letih že trikrat. V drugih sosednih vaseh pa se niti ne prikaže. Če bi našli in odstranili vzrok vročinske bolezni, bi ljudje ne imeli več toliko skrbi; strahu in stroškov zaradi nje.

c Marija Nazaret. Kl. Sv. izobrazbevalno društvo je imelo dne 19. t. m. občni zbor, na katerem se je izvolil nov odbor in gospodarski, zabavni in poučni odsek. Odbor si je izbral za predsednika žup. upravitelja, za podpredsednika Antona Goltnik iz Kokarjev, tajnik je Jožef Hren, njegov namestnik Jožef Celinšek, za blagajnika je bil izvoljen Fr. Rozman, katerega namestnica je Fr. Fricelj iz Kokarjev, knjižničar je Franc Gornik. — Gospodarski odsek bo pred vsem skrbel za zidavo društvenega doma, zabavni za igre in predstave, poučni pa za razna predavanja in deklamacije. Soglasna volitev je pričla, da sme društvo staviti na člane odbora in vseh treh odsekov, vrle može, mladeniče in dekleta trdno upanje, da bodo storili vse za napredek in omiko naših vernih, Bogu in cesarju zvesto udanih Savinjecov in Zadrečanov. Kdor želi prave izobrazbe in ne publih fraz, naj k društvu pristopi. Gospodarskemu odseku pa daj Bog obilo blagoslova in dobrotnikov!

c Šmarje pri Jelšah. Zvedeli smo, da „Stajerc“ napada občinsko gospodarstvo občine okolica Šmarje in pristavlja, da vladajo občino klerikalci. Vse ljudstvo dobro ve, da si je tega neznosnega gospodarstva samo krivo, ker se zadnjih občinskih volitev ni udeležilo in so v vseh treh razredih zmagali štajercijanci v zvezi z liberalci. Res so štajercijanci zvezani z liberalci volili tudi več katol. narodnih mož, kateri se jim niso zdeli nevarni, ker niso imeli dovolj svojih. Ljudstvo je takoj uvidelo, kako napako je storilo, ker se volitev ni udeležilo, in zato sedaj komaj čaka dneva volitve, da pomete štajercijance in liberalce iz odbora. Nič ne bo pomagalo Drobnetu, da hoči od vasi do vasi, sklicuje tam shode, na katerih postavlja nemčurske ali liberalne odbornike, ali pa take malo razsodne, ki se bodo dali njim za nos voditi. Prav do sedanji odbor je ljudstvu do dobrega odprl oči, kaj znajo štajercijanci in liberalci.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Srečno in veselo novo leto želim vsem tistim dopisnikom „Narodnega Lista“ in „Narodnega Dnevnika“, ki so me celo leto tako pridno napadali v svojih dopisih. Priporočam se tudi, da se me prihodnje leto ne prezre v dopisih v „Narodnem Listu“ in „Narodnem Dnevniku“. Šentjurski dopisniki „Narodnega Lista“ in „Narodnega Dnevnika“, ki ste me tako pridno blatili celo leto, le pogumno naprej v tem delu, ker s takšnimi dopisi ne izrečeno veliko dobrega storite za našo slovensko domovino in za svojo stranko. Le pogumni in vstrajni bodite v osebnih napadih, ker osebni napadi vam gotovo prinese zmago za vašo stranko. — Se priporočam F. Žličar.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Kaj neki dela naša c. kr. kmetijska podružnica, da ni ničesar slišati od nje, pa menda vendar ni zaspala? Zdaj je čas za predavanja in drugo gospodarsko izobraževanje, pa ni nič.

c Braslovce. Bralno društvo ima v ne eljo dne 2. januarja 1910 popoldne po večernih svoj redni letni občni zbor v društvenih prostorih Mladenič in dekleta, vdeležite se ga v velikem številu, pa tudi vsi drugi prijatelji društva!

c Občni zbor „Slovenskega čebelarstkega društva za Spoš. Štajersko“ se vrši 6. prosinca 1909 na dan Sv. Treh kraljev ob pol 11. uri popoldne v posojilniški dvorani Nar. deega doma v Celju po sledečem vspredu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitve. 5. Predavanje. 6. Slučajnosti. Slučajni predlogi naj se pošlje vsaj tri dni pred zborom predsedniku gosp. Kurbusu v Slivnici. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

c Penikva. Tukajšno bralno društvo priredi dne 1. in 2. prosinca ob 8. popoldan v farovžu igro „Dve materi“. K obilni udeležbi se vabi.

Brežiški okraj.

b Podčetrtak. V predzadnji številki ptujskega „Stajerca“ udriha nekdo na prav sramoten način po našem, nad vse priljubljenem g. župniku. Mi vprašamo dopisuna, kdo je delal ure, ali g. župnik ali urar? Res je, da včasih pretečejo, a g. župnik je pri tem popolnoma nedolžen. Nesramna laž pa je, da na ta način izzivlje žulje iz rok trpinov, delavci smo mi, in nam so pač bolj znani naši žulji, kakor temu dopisniku, kateri tava po tem in lovi kresnice; za naše žulje se mu na ta način pač ni treba potegovati. Nadalje, kar se tiče uradnih tajnosti, povemo nesramnemu obrekovalcu v obraz, da je g. župnik mož, kateremu se sme vse zaupati, kateri ima redke, a dobro premišljene besede; torej mož na svojem mestu, ki živi po svojem poklicu. In laž je, da bi sprejemal kake pošte od drugih oseb, mi farani ga pač predobro poznamo, kajti 9 let deluje že med nami, a ta celi čas ni najmanjša pikica počrnila njegovega vrlega značaja. Mi torej nikakor ne dopustimo blatiti zaslužnega moža, kateremu smo premnogo hvale dolžni, kateri se trudi za nas in za naš blagor. Toliko torej resnici na ljubo. Oni obiskovalec trga pa naj poišče svoje laži, katerih ni tako malo, in se jih skesa, ako noče, da mu ne bomo prepredili vse nadaljne obiske in da nazadnje ne pojde tako, kakor ... rep med noge ... marš!

Iz Podčetrtka. V ptujskem „Stajercu“ z dne 12. t. m. se je neko podlo dopisunec spravilo nad našega velespoštovanega gospoda župnika. S posetkami Micike hoče namigavati menda na spodtakljivo življenje moža poštenjaka. Ta Micika ne more biti nobena druga kot moja — naučiteljeva — žena, ki ne raznaša nobenih izmišljenih poročil, ki ne dela posetov gospodu župniku iz umazanih namenov. — Sram bodi onega ali one, ki so skrpucali to grdo obrekovanje. Da bi gospod župnik v svoji treznosti in taktosti lomil uradne tajnosti, ta trditev preseza vse meje. V Podčetrtku, dne 26. grudnia 1909. Fran Lovrec, naučitelj in župan v Podčetrtku, Janez Počivavšek, župan v Imenem.

b Podsreda. V prav lepem spominu nam bo ostal praznik sv. Stefana. Priredili so namreč fantje in dekleta tukajšnjega katoliškega izobrazbevalnega društva vsaki eno predstavo — in izvršili so svoje vloge res dobro — kakor fantje, tako dekleta. Videli in slišali smo nekaj resnega, poučnega, nekaj šaljivega, tako, da smo prav zadovoljni, skoraj neradi zapustili društveno sobo, Mladenič in dekleta le tako naprej, in Bog vam daj v novem letu še več vstrajnosti in navdušenja za izobrazbo v katoliškem duhu.

b Rajhenburg. Dne 23. decembra 1909 je po kratki in mučni bolezni nenadoma umrla gospa Karolina Kunej rojena Kukovičič, soproga g. Antona Kunej, župana v Stolovniku. Nenavadno velika množica ljudi pri pogrebu, ki se je vršil dne 24. decembra ob 4. uri popoldne, je bila živa pričla, kako pri-

Ljubljena je bila rajna Karolina blizu in daleč. Je pa tudi v resnici bila rajna blaga in skrbna žena, kakoršnih dandanes ni preveč na svetu. Posebno je kazala svoje blago srce do mladih nedolžnih otročičev, katerim je bila sicer mačeha. Skrbela je za nje in ljubila jih je, kakor le more ljubiti svoje otroke najboljša mati. Njen spomin ne izgine. Žaljujoči Kunejevi rodni odkrito sožalje!

Dobje pri Planini dekliška Marijina družba v D bju priredi v nedeljo dne 2. januarja 1910 ob 3. uri popoldne v prestor h. g. Antona Tržan igra „Ve na mladost in večna lepota“. Pri igri bodo sodelovali domači tamburaški zbor K obilni udeležbi vabi odbor.

R. Jhoburg. Dne 6. prosinca 1909 na praznik sv. Treh kraljev priredi naše mlado izobraževalno društvo prvo z bavo s poučnim predvzemem in z igro: „Pri gospodi“. Kdor si želi poštenega razvedrila, naj pride ta dan v dvorano nove kaplanije.

Književnost.

Seznamek vseh knjig, leposlovnih, ljudskih povesti, romanov, zgodovinskih, nabožnih, molitvenkov, pesmi, muzikalij, ljudskih iger, znanstvenih itd., katere so dozdaj izšle v zalogi „Katoliške Bukvarne v Ljubljani“, smo priložili današnji številki „Slov. Gospodarja“. Seznamek teh knjig je za naše ljudstvo ter za naša društva in koj žnice nujno potreben in zato vreden, da se shrani, kajti šele po njem bo mogoče seznaniti se z mnogimi koristnimi in lepimi knjigami, ki so sicer neznane in poabljene. Na podlagi tega se nama bo marsikomu si mogoče nabaviti potrebnih knjig, društvom pa knjižnice, ki so tako velikega ljudskoizobraževalnega pomena. V tem seznamu so seveda le priporočljive knjige naših najboljših pisat ljev in marsikatera je pravi zaklad našega slovstva. Veliko bo pripomogel za svoj in drugih dušni napredek, kdor bo seznam shrani, ga razširjal in se ga posluževal. Če kdo želi več izvodov tega seznamka, da ga razdeli med znance, družbenike, šolarje, župljane itd., naj se obrne do „Katoliške Bukvarne v Ljubljani“, ki mu pošlje brezplačno, kolikor izvodov želi.

Društvo „Pravnik“ v Ljubljani je izdalo v XIII. in XIV. zvezku 6. knjizico „poljudne pravne knjižice“. Knjižica obsega predpise o notarskih pristojbinah in zapovedanih notarskih spisih, uredil jo je dr. E. Vočič, sedni svetnik v Novem mestu, ter ni dvoma, da bo, kakor njene prednice, v našem narodu jako pripomogla za točno spoznavanje veljavnih pravnih določil. Knjižica stane 80 v in se dobiva po knjigarnah in pri omenjenem uredniku.

Esperanto. Končno izide težko pričakovana esperantska slovnica, ki je že v tisku. Za 1,10 K s poštnino vred dobite v roke popolno slovnico v 10 lekcijah z bogatim besednim zakladom, obsegajoč 50 nalog, 10 beril in govorov itd. Za izbornost slovnice govori dejstvo, da je prirejena že za sedem drugih jezikov. Da se prihranijo starim in novim naročnikom nepotrebni stroški, naj blagovolijo poslati denar naprej, čim preje tem bolje. Kdor pošlje s poštnino vred 5,30 K za pet izvodov, dobi v dar zanimivo zbirko raznih pripovedk. Propagatorji, naročajte po več izvodov, ker jih pozneje ne bo dobiti. Denar je pošiljati na Lj. Koser, stud. iur., Juršinci pri Ptuj, Stajersko.

Velika nesreča na železnici.

Na postaji Uhersko, ki leži na progi Dunaj-Brno-Praga, se je dogodila dne 25. t. m. velika žel. žniška nesreča. Brzovlak, ki je odšel ob 7:20 zjutraj iz Prage na Dunaj, je ob 9:30 predpoldne, ko je šel skozi postajo Uhersko, zavozil v neki tovarni vlak in trčil z njim skupaj.

Nesreča se je zgodila radi tega, ker so bili distančni signali napačno postavljeni. Prometni uradnik, ki je to zakrivil, je odstavljen od službe in se je nvedla proti njemu sodna preiskava.

Kakor se je do sedaj ugovarilo, je bilo 11 oseb ubitih, 16 težko in 12 lahko ranjenih.

Vestnik mladinske organizacije.

Sv. Križ pri Mariboru. V tukajšnjem bralnem društvu se je na praznik sv. Štefana, dne 26. dec. t. l. ustanovila mladeniška zveza. Prijavilo je takoj 21 mladeničev svoj pristop. Hvala Bogu, začetek je storjen. Voditeljstvo, v katero so si mladeniči izvolili štiri vrle tovariše: Franca Pajtler, Antona Večernik, Rudolfa Harih in Jareža Mandl, nam je porok, da bo Zveza tudi krepko napredovala. Mladeniči od Sv. Križa, le vsi se je tesno oklenite!

Jarenina. Na praznik Sv. treh kraljev priredi Mladeniška zveza v Jarenini poučen shod. Govorita gg. Žebot in Šut. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Konjice. Dekliška zveza ima na novega leta dan po večernicah zborovanje. Pridite v obilnem številu!

Griže. Napredni mladinski zvezi, ki je priredila pri nas dne 21. novembra svoj shod, ni ljubo, da sem v „Slovenskem Gospodarju“ objavil, kako se je isti shod obnesel. Neki naš liberalcec piše, da sem lagal. Seveda, če se hoče liberalcec oprati, mora vselej obklati nasprotnika z lažjo. I no, saj tisto pa tudi jaz potrdim, da si silno učen, da bi te le od prevelike učenosti kdaj glava ne bolela, ker potem bi ne mogel hoditi vedno ob večerih v Griže študirat svojo naprednost. Zараči priduševanja pa pred svojim pragom pometaj; lahko ti imenujem odbornika vaše napredne mladinske zveze, ki je tudi eden prvih preklinjalcev. Toliko v odgovor na tvoj dopis v „Nar. Listu“. Nisem se prestrašil niti tebe, niti ogromnega

števila (!) udov pri napredni mladinski zvezi, in zato si upam že danes odgovoriti na tvoj napad v „N. Listu“.

St. Jurij ob juž. žel. Naš telovadni odsek „Orel“ prav pridno telovadi in so se že precej naučili. Da so goreči za telovadbo, dokazuje to, da pridejo nekateri v najgremem vremenu po eno uro daleč k vaji — so pač „Orli“. Tudi po številu smo zmiraj močnejši. Sedaj dobimo telovadno obleko. H krepkemu delu nas pa spodbujajo vedno novi odseki in sicer sta dva nova odseka v Šmarju pri Jelsah in Petrovcah. „Orel“ na plan! Na zdar!

Št. Jurij ob juž. žel. Kakšen „ruml“ so imeli naši Sokolci, koliko jih je bilo, so vpili, kako napredujejo itd. Ko se je ustanovil telovadni odsek „Orel“, so mu prorokovali takojšno smrt. No, „Orel“ pridno telovadi, Sokolci pa hirajo, dobili so neozdravljivo bolezen — razpad.

Gotovlje. Zadnji Narodni List, ki je največje badalo na svetu, tako kaže, da se kar kadi za njim, pravi, da je bilo na mladeniškem shodu v Gotovljah nad 100 fantov in mladenk. To je pač taka laž, da bi jo lahko z roko prijel in v žep vtaknil. Pismuknjemu dopisniku so se najbrž možjani skisali, da šteje namesto enega fanta po dva. Prišli smo Vas nekateri le poslušat iz redovednosti, kako boste nas prenesrečne „klerikalce“ pobijali in kako boste tolkli na prsi in bili v tla, kakor konj, ki se mu ovsaj zljubi. V pododbor je Brinar stlačil domače mladeniče in mladenke v siloma. Neko dekle, ki se še sploh shoda vdeležila ni, je Brinar brez njene vednosti tudi v pododbor vtaknil. Dekle je iz hiše, iz katere izvira duhovnik.

Najnovejše novice.

Deželni zbor. K poročilu deželnega odbora radi izpremembe meje med občino Celje in okoliško občino (deželni odbor zahteva na prošnjo mestne občine celjske, da se svet med državno cesto in savinjsko železnico odstopi mestu Celje, da napravi dovozno cesto k kolodvoru skozi vrtno ulico) sta se oglasila k besedi poslanca Benko v i č in Trglav. Zagovarjala sta najodločneje stališče okoliške občine; dr. Benkovič je zlasti razpršil puhle razloge deželnega odbora v njegovem poročilu ter označil celo zadevo za nemško-nacionalni napad na posest okoliške občine; ožigosal je zavlačenje rešitve šolskega vprašanja v Celju, ostro zavnil razlog deželnega odbora, da se gre le za dovozno cesto, saj je okoliška občina sklenila, da vlta namen radovoljno odstopi svet in celo prispeva k stroškom ceste! Končno je predlog deželnega odbora označil kot v zakonu neutemeljeno; če bi večina deželnega zbora pritrnila temu predlogu, vlada ne sme tega nepoštenega sklepa predložiti v sunkejce. Poslanci S. K. Z. so govor burno odobraval. Dr. Kukovec je po nepotrebnem predlagal, da se poročilo vrne deželnemu odboru; če je zahteva nezakonita, potem se mora vendar s početkom popolnoma odkloniti. — Tudi poslanec Terglav se je oglasil k besedi in je poudarjal, da je naravnost krivica za Slovence, ako se spremeni meja med Celjem in občino okolica Celje, in sicer proti volji občinskega odbora občine okolica Celje in prebivalstva okolice. Poslanci S. K. Z. so glasovali za to, da se predlog ne odkaže občinskemu odseku.

Vodovod na Planini. Deželni odbor predlaga deželnemu zboru, naj se zviša brezobrestno posojilo za vodovod od 3400 K na 9400 K, podpora pa od 2000 K na 2500 K. Predlog se je v seji dne 29. t. m. odkazal občinskemu odseku.

Podpora po suši. Iz Grada smo prejeli poročilo, da je štajerski namestnik grof Clary-Altringen naznanil Slovenskemu klubu v deželnem zboru, da je vlada dovolila tristo tisoč kron podpore tudi za poljedelce, ki so oškodovani po suši.

Duhovniške vesti. Prestavljeni so nasledni č. gg. kaplani: Alojz Kramaršič z Remšnika k št. Janžu na Drav. polju, Martin Agrež iz št. Janža na Drav. polju v Koprivnico, Adolf Grič iz Koprivnice na Remšnik.

Na Muti je umrl v pondeljek, dne 27. t. m. g. Malevž Keček, edini narodni trgovec v pomenčnem trgu. Skoz in skoz vrlenu narodnjaku blag spomin!

Podgorca. Tukaj je prišlo dne 16. t. m. med delavci do pretepa, v katerem je bil smrtno nevarno ranjen hišni oskrbnik Anton Balant. Živel je še osem dni, dne 23. t. m. pa je podlegel svojim ranam.

Za obmeje Slovence so darovali Mohorjani pri Sv. Križu pri Ljutomeru 7 K, Mohorjani pri Sv. Martinu pri Verbergu 5 K 66 via. Živeli vrli rodoljubi!

Št. Janž pri Velenju. Šolsko vodstvo vrši s tem svojo prijetno dolžnost ter se v imenu šolske mladine najsrečneje zahvaljuje vsem predragim dobrotnikom, ki so po obitnih darovih v denarju in blagu pripomogli da se je letošna božičnica tako sijajno obnesla.

Zima

je tukaj, toraj glasno kličem, pridite vsi nakupit za zimo mnogovrstnega manufakturnega blaga, trpežno in po ceni, kakor malokje, se dobi samo pri **Valentinu Gorenšek,** trgovec na **FRANKOLOVEM, p.: VOJNIK.**

Listnica uredništva.

Slivnica, Olimje: Dobili prepozno.

Pojasnila o inseratih daje

spravništvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Enterijske številke.
Dne 30. decembra 1909.
Gradec . 28 51 1 15 5
Dunaj . 10 80 88 87 76

Trsje na prodaj, mosler, muškater, gutedel, sylvaner, burgunder, beli riesling, traminer, portugiser, ranfal, vse na portalis cepljeno; cepljenke stanejo 100 komadov 11 K in 100.000 korenjakov portalis 100 komadov korenjakov stane 3 K. Janez Verbnjak, posestnik-trtar, Breg, Ptuj. 916

Vsak dan 10—20 K zasluži vsak brez truda in brez predznajsa. Pošljite takoj svoj naslov na: Schaechter, Dunaj 104, Postfach 46. 936

Na prodaj je malo posestvo, obstoječe z lepo zidane hiše, kozolec in nekaj čez dva orala, njiv in travnika, na zelo prijaznem kraju, ter 2 minuti od župne cerkve, zunan vasi novocerkovske, pripravno za vsakega gospoda (penzionista) obrtnika ali rokodelca. Cena je 7000 K. Naslov lastnika je: Karol Mastrak, posestnik na Straži občina Novacerkev pri Celju. 944

Posestvo se prodaja blizu državne ceste z novim trajem, s hišnim in kmetijskim poslopjem v dobrem stanju, 7 oralov zemljišča, za 5200 kron. Poste restante št. 250, F. P. Prankolovo, Vojnik. 960

Iščem skušenega kurjača za mali parni stroj; prednost imajo trezni, služba stalna, prosim se za priložbo spričeval M. D. 130. postrestante Idrija, Kranjsko. 985

Fotografski aparat v dobrem stanju format 18x24, tudi 12x16 z objektivom iz inozemske trrdke v Mitveidi na Saskem aparat extra rapid Nr. 3, ki je sam veljal 64 kron, se vse skupaj tudi stativ, z dvema dvostranskima kasetama samo zavoljo premembe stauo po ceni prodaja. Kje, pove upravništvo. 970

Zaradi selitve v večje mesto se prodaja dobro idoča pekarija, 2 1/2 orala zemljišča, vse moderno urejeno in brez konkurence. Razpčca se na dan za 100—140 K. Proda se vse stoječe in ležeče za 22 tisoč K. Potrebno plačilo znaša 7000 do 8000 K. Vpraša naj se pri g. Simonu Berghaus, pekarski mojster v Gorah Poljskavi pri Pragerskem (stajersko). 975

Amerikanskih t t ključce (pedlaga) za cepljenje želi kupiti več tisoč I štajerska trsnicarska zadruška pošta Juršinci pri Ptuj, u, kateri se naj pismeno ponudbe takoj dopsiljejo. 983

Išče se takoj priletan hlepec, kateri mora biti v vseh gospodarskih delih izurjen, namreč pri živini, na polju, pri trah in amčen vrtinarskega dela, ker je priročan sam gospodarstvo pejsati. Naslov se izve v upravništvu. 1008

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijo.

Zahvala.

V svojem in v imenu sorodnikov se prsrčno zahvaljujem mnogoč. g. dekanu za lepi nagovor, čast. g. duhovnim sobratom in cenj. učiteljstvu ter blagim župljanom za številno udeležbo pri pogrebu rajne sestre.

SLIVNICA, dne 29. decembra 1909

Franc Hirti,
župnik.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
: lika in častni diplom k zlati kolajni. :
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
kvrne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izbojen okus. Nad 6000 zdrav-
niških spričeval.

**I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2-60 in po
1 l & K 4-80.

Svarilo!

Mi podpisani svarimo vsakega, Frideriku Horvatiču iz Bučečevca, na katero koli ime njegove rodbine, denar ali kako drugo blago izposojevati, ker mi za njim nismo plačevalci.

V Bučečevcih, dne 7. grudna 1909.

974

Rodbina Gubina, Horvatič, Farkaš.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 trt na prodaj, kakor najimnitnejše sorte muškatsler, sylvaner, burgunder, beli mosler, žlahtina rudeča in bela, portugiser, traminer, vse na Rip portalis cepljeno; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene in 40.000 korenjakov Rip. portalis. Cepljenke stanejo 100 komadov 11 K, korenjaki 100 komadov 3 K. Tudi drevesa se dobijo. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Anton Zimerleit, posestnik in trtnar Kaniža, Ptuj. 983

Prva štajerska trsničarska zadruga pošta (Juršinci pri Ptuj)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah.

Letos so znižane cene.

Ceniki so brezplačno na razpolago. 857

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga, puljenega K 2-—, pol belega K 2-80, belega K 4-—, prima perje mehkega kakor puh K 6-—, veloprana oglašena najboljša vrsta K 8-—, mehkega perja (puha) sivoga K 9-—, belega K 10-—, pranskega onha K 12-— od 5 kg naprej poštne prosto

Narejene postelje

iz gostilnoga, rdečega, modrega, rumenega ali belega mieta (nankinga) perca, velikost 170 X 115 cm z dvema sglavnica, le dve 80 X 65 cm sedesti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitim perjem K 18-—, ospol maha K 20-—, maha K 24-—, pernice same K 18-—, 14-—, 16-—, sglavnice K 3-—, 5-50, 4-—, pernice 180 cm X 140 cm velike K 18-—, 18-—, 20-—, sglavnice 90 X 70 ali 80 X 60 cm, K 4-50, 5-—, 5-50, blašine iz gradla 180 X 115 cm K 18-—, K 15-— razpošilja po povzetju, sa-
247
vojutna zastoni, od K 10-— naprej poštne prosto

Maks Berger v Dešenici šte. 1015, Šumava.
Karte ugaja, se zamenjati ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blašinah, odejah, pre-
vlekah in drugem posteljnem blagu zastoni in poštne prosto

Zdravo in veselo

novo leto

želim vsem svojim odjemalcem

1021 **Anton Wiher,**
mizarski mojster, Maribor Heugasse 4.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice na Dolu“
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v četrtek dne 6. prosinca 1910 ob 3. uri popoldne v
posojilniških prostorih z naslednjim dnevni redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računa za l. 1909.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

1014

Načelstvo.

Prodaja.

Dne 15. januarja 1910 se bode po dražbenem potu prodajalo posestvo vdove Jurhan v Vidmi št. 8. To posestvo leži pet minut od farne cerkve Sv. Jurij ob Ščavnici oddaljeno in sicer z lepim zidanim hišnim in gospodarskim poslopjem. Rodovitno zemljišče v bližini stanovanja meri z gozdom vred okoli 12 oralov.

Kupci vsakega stanu tudi pokojniki, kateri imajo veselje priti v ta lepi kraj, so vljudno vabljeni.

Pri udeležbi dražbe je založiti približno 1400 K Vadium.

Sv. Jurij ob Ščavnici, dne 28. grudna 1909.

1019

Verona Jurhan.

Srečno novo leto 1910!

zeli prečastiti duhovščini in cenjenim svojim odjemalcem, priporočajoč se in proseč še nadaljnega zaupanja udani 1018

Konrad Kager, pasar in zlatar,
delavnica za cerkv. umetnost v CELJU.

Izjava.

Johan Dokl v Slavšini obžaluje vse žalitve, katere sem izrekel proti Alojziju Rižnar v Slavšini hiš. št. 52, ker so bile moje besede neresnične. 1006

Dalmatinska trgovina z vinom

V nobeni rodbini ne sme manjkati po zimi kupca dobrega vina. Dobro, pristno dalmatinsko vino odstrani mrzino, prehlajenje, malokrvnost in druge bolezni.

Tri leta staro pristno dalmatinsko vino se da izvrstno uporabiti k čaju in kubano.

Ponarejanja, ki se dajo dokazati, se obdarijo s 1000 kronami.

Prodaja samo:

Vdova Franca Cvitanič

MARIBOR, Burggasse 20. 969

Naznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnjo jesen in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, sylvanec, žlahtino belo in rudečo in muškato. Trte so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odzamejo v jeseni. Narodila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasiti se je pri Francu Muršič, posestniku in trtnarju v Senčaku, Sv. Lovrene v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptuj. 869

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo
otvorjena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22
v LJUBLJANI.

Redka priložnost.

Ena velika, zelo dobro idoča gostilna ob državni cesti v Slov. Bistrici na zelo prometnem prostoru z velikim poljem in vso opravo se takoj zavoljo preselitve iz proste roke proda.

Kovatiča, v dobrem prometnem kraju na najboljšem prostoru ob glavni cesti se takoj zavoljo družinskih razmer proda.

Zelo dobro idoča pekarija z gostilno in 2¹/₂ oralu polja z vso opravo, 3 vozi, 2 konja itd. ob državni cesti na prometnem kraju brez vsake konkurence, dnevni dohodek 100 do 140 kron, se takoj zavoljo boleznih iz proste roke proda. Potrebni kapital je 7- do 8000 kron.

Gostilna s trgovino in novozidano hišo ob glavni cesti se takoj zavoljo družinskih razmer proda, potrebni kapital samo 1000 do 2000 kron.

Eno prav lepo 32 oralov veliko posestvo z lepim sadonosnikom, njivami, travniki, gozdom, novim poslopjem, vso opravo, 6 glav goveje živine, 18 svinj, 3 voze, 4 pluge, 15 sodov, seno, slamo in drugo gospodarsko opravo, eno uro od Maribora, četrt ure od farne cerkve in državne ceste oddaljeno, se takoj zavoljo preselitve za 23000 K proda.

Vse natančneje o zgornjih posestvih pove **Franc Petelinc** „Rotenhof“, Zgor. Poljskava pri Pragarskem. 981

Steckenpferd-

milo z lilijinim mlekom

Najmehkejšo milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 128

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg šte. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro paravo ali tyarino, tudi za vse vrste žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisel

vodo, galico, žveplo in rafje. 189

lančim za dobro in solidno postrežbo.

Žveplenokisli

amoniak

(amonijev sulfat)

vsebuje 20-6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimini je gnojiti že jeseni četrtno do tretjino vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi, ali pa je porabiti vso množino za počesno gnojenje v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkeje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega sulfata. Amonijev sulfat ne sprejme prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu ceneji, kakor v čilskem solitru, in vporabljenje sulfata pomenja torej velika prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih gnojil prodaja

P. Majdič, „Merkur“

trgovina z železnino in poljedeljskimi stroji. 833

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

* *

30 sob za tujce po jako nizkih cenah

* *

fjakerijo v hiši

* *

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2% brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

na dom zastonj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične položnice. Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izvzemši praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

Neveste, ženini, svatje!

Pri Franc Kartina nasledniku

Janko Artman-u

v Šent Jurju ob juž. žel.

dobite za poročne slavnosti najlepše novodošlo, močno in stanovitno blago za moške in ženske obleke, kakor tudi lepe vence ter vsako vrstno drugo priznano dobro blago po zelo nizki ceni.

Franc KARTIN-a naslednik :: **JANKO ARTMAN**

Šent Jur ob juž. žel.

Velikanska zaloga manufakturnega, volnenega, suknenega in platnenega blaga. ::

Bogata zaloga špecerije in železnine. 1013

Štefan Kaufmann

trgovec z železom v Radgoni,

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev po jako nizki ceni.

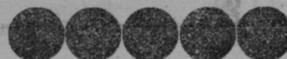

Uradne

= zavitke

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Odvetnik

dr. Ivan Benkovič

otvori dne 10. prosinca 1910 pisarno v Celju, hotel Teršek.

1012

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozarjamo na našo specijalitetu: Muškadni silvanec: 926

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica s samo 50 vinarjev.

Zganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg šte. 15. 825

Prodaja vinskih sodov.

Rabljene od K 4.90 naprej

Nove „ „ 9.— „

po 100 litrov od

L. S. Radan-a : Zagreb,

Gajeva ulica 15. 913

Razglas.

Posojilnica v Framu obrestuje od 1. prosinca 1910 naprej do preklica hranilne vloge po 4 1/2% in plačuje rentni davek kakor dosedaj, sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem.

Posojila daje proti pupilarni varnosti po 5%, na hipotekarni kredit po 5 1/2%, na osebni pa po 5 1/2% do 6% zadružnikom.

Posojilnica v Framu uraduje vsak četrtek (če je četrtek praznik, pa v petek) od 8. do 12. ure v občinski pisarni.

FRAM, dne 27. grudna 1909.

1015

RAVNATELJSTVO

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97 078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastave vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.